

Ihmisiä, liikettä

Onnistumisia Uudellamaalla
rakennerahastojen ohjelmakaudella
2007–2013

KILPAILUKYKYÄ

TEKIJÄT TÖIHIN

YRITYKSET KÄYNTIIN JA KASVUUN

VAIHTOVIRTAA

VOI HYVIN

PIDETÄÄN TOISISTAMME HUOLTA

PAREMPI YMPÄRISTÖ

© Kirjoittajat, kuvaajat, Uudenmaan ELY-keskus ja Uudenmaan liitto

Julkaisija: Uudenmaan ELY-keskus ja Uudenmaan liitto

Julkaisutyöryhmä: Taina Lommi, Riitta Salasto, Ilmi Tikkanen ja Markus Liikkanen

Tekstit: Marja-Liisa Torniainen, paitsi s. 15 Santtu Kyröhonka ja s. 16–17 Saara Salaja

Ulkoasu: Milla Aalto

Kannen kuva: Emma-Christina Malm

ISBN: 978-952-257-745-0 (painettu), 978-952-257-746-7 (PDF)

Kopijyvä Oy, 2013

4000 kpl

www.doria.fi/ely-keskus

www.uudenmaanliitto.fi/julkaisut

www.rakennerahastot.fi

6

KILPAILUKYKYÄ

TERVETULOA KYLÄÄN! – MATKA ITÄ-UUDENMAAN SAARISTOKULTTUURIIN

PIRTU INSPIROI

HELSINKI OHOY!

SANOISTA TEKUIHIN

GREETINGS FROM HELSINKI REGION!

MITEN TEHDÄ NANOSTA NÄKYVÄ?

INNOVAATIOT JA KÄYTTÄJÄT KOHTAAVAT KIRJASTOSSA

TEKIJÄT TÖIHIN

TERVETULLUT ENSIMMÄISESTÄ PÄIVÄSTÄ

KONSTIT OVAT MONET

TOHTORI PALVELUKSESSANNE!

VOIMAA HOIVAAN

12

16

YRITYKSET KÄYNTIIN JA KASVUUN

KETTERÄSTI KOHTI PALVELUKONSEPTEJÄ

OSAAMINEN TAKAA KILPAILUKYVYN

YRITYSTOIMINNAN SYNTY JA KEHITYS

MENESTYSTÄ METSÄSTÄ

MERTA EDEMMÄS KALAN

YRITYKSET LENTOON – SPINNO

MAAILMA MUUTTUU – MITEN YRITYS ENNAKOI TULEVAA?

VAIHTOVIRTAA

24

PELIHAMMASTA KOLOTTAA

TULOS POIS PAKKASELTA

PORVOO WORKS

NUORET YRITTÄJÄT KÄÄRIVÄT HIIHAT

PRODUFORUM – KULTTUURIA, KOHTAAMISIA JA KIPINÖITÄ

30

VOI HYVIN

SUURPELTO SYKKII

YHTEISVASTUUTA YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

SOIVIA KOHTAAMISIA

PIDETÄÄN TOISISTAMME HUOLTA

34

ASUKKAAT JA TYÖNTEKIJÄT OVAT AURORATALOSSA SAMAA SAKKIA

STARAN TUIKE JOHDATTAU NUORIA ETEENPÄIN

AJOISSA ANKKURIIN

UUDEN EDESSÄ UUDESSA MAASSA

KIPINÄ ISKEE ESPOOSSA

MAAHANMUUTTAJA MATKALLA TYÖELÄMÄÄN

STARTTI SUOMEN KIELEN OPISKELUUN

42

PAREMPI YMPÄRISTÖ

LUONTOARVOT JA MATKAILU LYÖVÄT KÄTTÄ SAARISTOSSA

SAARISTON KANSALLISPUISTO KOMISTUU

MATKAILUA LUONNON EHDOLLA

PAREMPAA MUOTOILUA PYÖRÄILIJÄN ARKEEN

HIILIPIHI HARAKAN SAARI

Hyvä lukija,

Edessäsi on kurkistus seitsemän viime vuoden aikana Uudellamaalla tehtyyn hanketyöhön. Ikään kuin pintaraapaisu, joka kertoo jotakin siitä oivaltavasta ja huikeasta, mitä on tapahtunut, ollut ja saatu aikaan.

Hankkeissa tehtävä työ on arvokasta maakunnan kehittämistyötä. Hankkeet ovat korvaamattomia työkaluja, joilla rakennetaan elinvoimaista, osaavaa, yritteliästä ja hyvinvoivaa maakuntaa, maaseudulta metropoliin.

Tarinat onnistuneista hankkeista seuraavat julkaisussa toisiaan. Sivuilta löydät ihmisiä ja liikettä. Tarinat kertovat olennaisen siitä, miksi rakennerahastot ja sitä kautta hankkeet ylipäättään ovat olemassa. Punaisena lankana kulkevat hyvä yhteistyö ja vireät verkostot, sillä kestävä ja vaikuttavat tulokset syntyvät poikkeuksetta yhteistyössä.

Maakunnan kehittäminen kysyy yhdessä tekemistä kaikilla tasoilla. Työmme tähtää elinvoimaiseen ja kilpailukykyiseen Uudenmaan maakuntaan ja metropolialueeseen. Tulevalla rakennerahastojen ohjelmakaudella Uudenmaan liitto ja Uudenmaan ELY-keskus ovat edelleen kumppaneita. Hyvä yhteistyö maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) kanssa jatkuu ja vuorovaikutus Etelä-Suomen suuralueella ja Länsi-Suomessa kehittyy edelleen.

Parhaat kiitoksemme kaikille hanketoimijoille ja yhteistyökumppaneille. Toivomme menestystä edelleen uudelle ohjelmakaudelle!

Rita Piirainen
Ylijohtaja, Uudenmaan ELY-keskus

Ossi Savolainen
Maakuntajohtaja, Uudenmaan liitto

Lämmin kiitos hankkeissa työtä tehneille. Tulokset ovat Uudellemaalle tärkeitä ja niiden vaikutukset pysyviä.
– Ossi

Hieno määrä hankkeita! Hankkeissa on tehty vaikuttavaa työtä.
– Rita

Mikä rakennerahasto?

Suomi saa EU:lta tukea Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta. Seuraavalle ohjelmakaudelle 2014-2020 laaditaan yksi Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelma, joka sisältää molempien rahastojen toimet.

EU-komission ja jäsenvaltioiden kesken solmitaan kumppanuussopimus, joka käsittää myös maaseutu- ja kalatalousrahaston. Ohjelmaesitykset komissiolle valmistuvat kesällä 2013.

Uudenmaan liitto ja Uudenmaan ELY-keskus ovat kolmannella Euroopan unionin rakennerahastokaudella vuosina 2007–2013 rahoittaneet 250 sosiaalirahaston ja 30 aluekehitysrahaston hanketta.

Kuva Mats Tuominen

Tervetuloa kylään! – matka Itä-Uudenmaan saaristokulttuuriin

Strandhagen Bed & Breakfastin **Mina Westerholm** kattaa tarjolle vastapaistetulta leivältä tuoksuvan aamiaispöydän. Hän säilyttää hymynsä kiireen keskellä, vaikka innostus edellisen illan onnistuneesta tuotetestauksesta on vienyt yöunet. Westerholm ja *Itä-Uudenmaan rannikkokulttuuri* -hankkeen projektipäällikkö **Annika Weckman** ovat olleet viettämässä iltaa saaristossa.

”Ilta saaristossa on yksi hankkeessa tuotteistetuista ja testa-
tuista ohjelmakokonaisuuksista”, Weckman kertoo.

Westerholm toimii Strandverk-verkoston yhteyshenkilönä ja on ollut mukana ideoimassa ja toteuttamassa tuotekokonaisuuksia. Strandverk on itä-uusmaalaisten yrittäjien perustama käsityöläisten ja pienyrittäjien verkosto.

”Verkoston yrittäjien palveluista, tuotteista ja osaamisesta kehitetään kokonaisuuksia, joita voidaan tarjota matkailijoille”, Westerholm sanoo.

Weckman innostaa alueen asukkaita ja yrittäjiä näkemään oman kulttuurinsa rikkauden ja tarttumaan mahdollisuuksiin, joita se tarjoaa.

”Kannustan ihmisiä havaitsemaan oman työnsä arvon ja ryhtymään yhteistyöhön verkoston yrittäjien kanssa.”

KOHTAAMISIA JA LUONNONRAUHAA

Päivä tai ilta saaristossa, piknik-kori pullollaan paikallisia herkkuja, kalaisaa lounasta retkikohteeseen kuljetettuna: Itä-Uudenmaan saaristo tarjoaa laadukasta, leppoisa ja pienimuotoista kulttuurimatkailua. Leimallista on herkkä luonto ja rauha.

”Matkailu on hyvä mitoittaa siten, että kävijäryhmät ovat sopivan kokoisia. Näin palvelun korkea taso voidaan varmistaa. Laatu rakennetaan pienimuotoisuuden ympärille”, Weckman muistuttaa.

”Tarjoamme hiljaisia hetkiä luonnossa, kohtaamisia paikallisten ihmisen kanssa, mahdollisuuden kuulla heidän tarinoitaan ja tutustua heidän elämäntapaansa kalastajina, kyläkauppiaina tai lampureina. Tästä syntyy kokemus ja aito elämys”, Westerholm lisää.

HINTA KOHDALLAAN

Yrittäjien verkostossa on pohdittu markkinointia sekä talouskysymyksiä monelta kantilta. Hankkeen avulla kustannettu taloushallinnon asiantuntija on käynyt yrittäjien kanssa läpi laskutuksen tehostamista ja selkeyttämistä, hinnoittelua sekä kannattavuutta.

”Aiheen ympärille rakennetaan kaikille verkoston jäsenille koulutuspaketti”, Weckman kertoo.

Sekä Westerholm että Weckman ovat havainneet yrittäjissä innostuksen oppia uutta ja kehittää itseään ja tuotteitaan.

”Olemme edenneet pienesti, mutta se on ollut mukana oleville yrittäjille juuri sopivasti. Itse olen saanut todella paljon verkostosta, joka hankkeen myötä on muodostunut”, Westerholm iloitsee.

TOVE JANSSONIN SYNTYMÄSTÄ SATA VUOTTA 2014

Kirjailijaa ja taiteilijaa **Tove Janssonia** muistetaan Porvoon saaristossa lämmöllä: täällä hän on ystävä, naapuri, sukulainen. Tove Janssonin aikaan voi kurkistaa siellä ja täällä, sillä oikeastaan miljöön on muuttunut vuosikymmenten saatossa hyvin vähän.

Pellinkiläisen kyläkaupan takahuoneesta voi yhä löytää pallin, jolla Janssonilla oli tapana siemaista kahvikupponen. Saaristossa asuu edelleen Toven ystäviä, joilla on lämpimiä muistoja elämästä taiteilijan aikalaisena ja ystävänä, vaikkapa millaista oli olla vieraana hänen juhlissaan. Mutta että tehtäisiin tuotteita, elämyksiä, joille voi laittaa hintalapun?

Kun tarina kerrotaan, se kuluu kerta kerralta. Sen sijaan elämänmakuinen meno ja saariston kulttuuri, joita Tove Jansson on kuvannut romaaneissaan, on asia, joka kestää pikkuisen kuulijoita, matkailijoita – tai vieraita, kuten saaristossa sanotaan. Se, mikä syntyy ihmisistä itsestään, on aitoa ja siihen voidaan luottaa. Kulttuuri on olemassa, ja halutessaan ihmiset voivat siihen tarttua. Saaristossa ei kaivata bulkkituotteita, vaan laadukkaita, lämpimiä ja aitoja elämyksiä.

PIRTU INSPIROI

Kieltolaki kielsi vuosina 1919–1932 alkoholipitoisten aineiden valmistuksen, maahan tuonnin, myynnin, kuljetuksen ja varastoimisen. Kun laillisia alkoholijuomia ei ollut saatavilla, alkoi ennen näkemätön viinan salakuljetuksen aikakausi.

Itä-Uudenmaan saaristossa pirtun salakuljetus oli erittäin vilkasta ja jatkui vielä kieltolain kumoamisen jälkeen. Pirtun salakuljetustoiminnassa luovuus kukki salakuljettajien huijatussa viranomaisissa.

Ajanjaksosta haettiin innoitusta Pirtu-hankkeessa, jossa etsittiin uusia matkailu-, käsityö- ja kulttuurituotteita Itä-Uudenmaan saaristoalueelle. Hanke tuotti muun muassa draamaopastuksia, aikamatkatuotteita ja pirturisteilyn. Pienessä pernajalaisessa tilaravintolassa voi kokea 1920-luvun henkeä.

"Hankkeessa palkattiin myös ammattiohjaaja ohjaamaan saaristossa toimivalle harrastelijateatterille näytelmä *Smugglarkungen*, pirtukuningas", kertoo **Annika Weckman** Posintra Oy:stä.

Pirtu-hanke aloitti kolmen hankkeen sarjan, joissa on pitkäjänteisesti kehitetty ja kehitetään edelleen Itä-Uudenmaan rannikkoseudun matkailua sekä verkosto- maista yritystoimintaa.

Hankkeiden tiedot

Pirtu-hanke
1.1.2009–31.12.2010

Itä-Uudenmaan rannikkokulttuuri
1.1.2011–31.8.2012

Rannikkoverkko: Verkostomainen yritystoiminta saaristossa
1.1.2012–31.12.2013

>> www.posintra.fi > Matkailu ja luovat alat
>> www.posintra.fi > Toteutuneet hankkeet

Mina Westerholmin
Strandhagen
Bed & Breakfast
tarjoaa maaseudun
hiljaisuutta.

Pääkaupunkiseudulla on arviolta 1 800 tapahtumaa vuosittain. Tapahtumat tarjoavat elämyksiä, yhdessäoloa, kulttuuria, musiikkia, kilpailuja, urheilua, juhlaa. Ne työllistävät, tuovat matkailijoita ja tukevat paikallista taloutta.

Helsinki Ohoy!

Kuva Kari Martiala

Merellinen Helsinki juhlii vuoden 2013 heinäkuussa, kun Hietalahden rannoille lipuu yli sadan upean purjealuksen paraati. Itämeren tyttäreksekin kutsuttu Helsinki isännöi The Tall Ships Races -kilpailua, joka purjehditaan Itämerellä joka neljäs vuosi.

”Tapahtumaan odotetaan puolta miljoonaa kävijää, ja se on suurin ulkoilmatapahtuma Suomessa tänä kesänä”, tuottaja Päivi Munther Helsingin kaupungin tapahtumayksiköstä kertoo.

Megaluokan tapahtuman jäljet ympäristölle eivät ole aivan mitättömiä. Tapahtumaa järjestäville olikin alusta asti selvää, että ympäristövai-
kutukset pyritään painamaan niin pieniksi kuin mahdollista. Työkaluksi otettiin ympäristöjärjestelmä, jota on kehitetty Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen *Greening Events* -hankkeessa.

tiesitkö?

Greening Events kehittää Ekokompassi-tuoteperheeseen perustuvan ympäristöjärjestelmän *Ekokompassi tapahtuman*, erityisesti tapahtumille suunnatun auditoidun ympäristöjärjestelmän ja -merkin. Hyväksyttävän raportin toimittaneet ja lupaehdoja noudattaneet tapahtumat saavat käyttöönsä Ekokompassi tapahtuma -ympäristömerkin. Mukana ovat mm. The Tall Ships Races, Flow, Reaktori, April Jazz, Maailma Kylässä ja Vantaan musiikkijuhlat.

”Ympäristöjärjestelmä tarjoaa keinon ympäristöystävällisten, laadukaiden ja vastuullisten tapahtumien järjestämiseen ja teoista viestimiseen”, projektikoordinaattori Salla Koivusalo sanoo.

KUKIN KANTAA KORTENSA

Koivusalon mukaan tapahtumakävi-jätkin osaavat jo odottaa tapahtuman-järjestäjiltä vastuullisuutta. Munther ja Koivusalo toivovat, että he saavat kaikki tapahtumaan osallistuvat in-nostettua mukaan talkoisiin.

”Tarvitaan toimiva jätehuolto ja kierrätys, energiatehokkuutta ja vihreää sähköä. Alihankkijoiden pitää sitoutua tavoitteisiin, ja myös tapahtumavieraiden tulee omalta osaltaan voida vaikuttaa tapahtuman ympäristövaikutuksiin.”

Tapahtumassa käytetään vihreää sähköä, ja aggregaatit jauhavat sähköä biodieselillä.

”Tapahtumassa on käytettävä bio-hajoavia astioita ja aterimia, ja annis-kelualueella käytetään vain pantillisia pestäviä tuoppeja tai kierrätykseen sopivia tölkkejä. Ruokaa tarjoavilla on oltava ainakin yksi kasvisvaihtoehto ja kaksi vapaavalintaista luomutuotetta. Ja kahvi on totta kai reilun kaupan”, Munther vakuuttaa.

Yhteysupseerien päällikkö vierailee edellisessä satamassa Tanskan Aarhuisissa ja varmistaa, että vene-kunnat tietävät, miten lajitella jätteet

Helsinkiin tuloa silmällä pitäen. Myös septitankkien tyhjentämisestä sata-massa muistutetaan.

JULKISILLA PÄÄSEE

Yleisön liikkuminen tuottaa suu-ren osan tapahtuman päästöistä. Järjestäjät kannustavat juhla-kansaa jättämään omat autot kotiin tai vähintään lii-
tyntäpysäköintiin. Pyöräilijöitä varten järjestetään kaksi pyöräparkkia. Hietalahteen pääsee hyvin pyörällä, kävellen ja julkisilla liikennevälineillä.

”Teemme yhteistyötä Helsingin seu-dun liikenteen kanssa, jotta julkisen liikenteen reitit ja aikataulut palvele-vat tapahtumakävijöitä mahdollisim-man hyvin”, Munther kertoo.

Lentolehtiset, esitteet ja muu jaettava turha tavara on vähennetty minimiin. Tiedotus hoituu tapahtu-man aikana pääosin suurten näyttöjen kautta.

”Alueella on myös useita vesipis-teitä, joista voi ottaa omaan pulloon vettä”, Munther sanoo ja toivoo tapah-tuman kohdalle kauniita kesäpäiviä.

Hankkeen tiedot

Greening Events
1.2.2012–30.6.2014

>> www.greeningevents.fi

Sanoista tekoihin

Metropolialueen kilpailukykystrategia visioi maailmanluokan liiketoiminta- ja innovaatiokeskusta, jonka menestys koituu asukkaiden hyvinvoinniksi ja koko Suomen hyväksi. Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien yhteistyössä syntyi suunnitelma, jossa korostettiin tiedettä, taidetta, luovuutta ja oppimiskykyä sekä hyviä palveluja.

Moni strategiaan kirjattu asia liikahti eteenpäin, ja suunnitelmat ovat toteutuneet usealla saralla. Strategian valmisteluun osallistunut **Kimmo Heinonen** nostaa esiin kaksi suunnitelman pohjalta virinnyttä hanketta.

”Helsingin pyrkimys maailman designpääkaupungiksi kirjattiin strategiaan, ja niin nimitystä haettiin ja myös saatiin”, Heinonen kertoo.

Myös korkeakoulukampusten välisten joukkoliikenne-yhteyksien parantaminen kirjattiin suunnitelmaan. Nyt testausvaiheessa oleva Helsingin seudun liikenteen Kutsuplus-palvelu tarjoaa uudenlaista matkantekoa.

”Kutsuplus tarjoaa tilauksesta räätälöityjä matkoja viihtyisällä pikkubussilla”, Heinonen sanoo.

Hankkeen tiedot

Helsingin metropolialueen kilpailukykystrategia
1.1.2008–31.8.2009

>> www.culminatum.fi

tiesitkö?

Metropolialue on saamassa uuden, päivitetyn suunnitelman ja ohjenuoran. Uusi strategia on nimeltään Elinvoimainen metropoli – tulevaisuuden tekijät 2025.

Metropolialueen kilpailukykystrategia on kannustanut alkuun useita EU-hankkeita, jotka siivittävät metropolialuetta menestykseen. Tässä julkaisussa ovat esillä Huomisen arki ja Vantaan innovaatioympäristön kehittäminen.

GREETINGS FROM HELSINKI REGION!

– HELSINGIN SEUTU TERVEHTII MATKAILIJOITA
YMPÄRI MAAILMAN.

”Tiivistyneen yhteistyön ansiosta olemme saaneet yhteisen markkinointimme uudelle tasolle. Tunnamme toisemme entistä paremmin, mikä selkeyttää yhteisiä toimintatapoja”, iloitsee Espoon Matkailu Oy:n toimitusjohtaja **Jaana Tuomi**.

Helsinki Region näkyy kansainvälisillä markkinapaikoilla yhtenä rintamana. Helsingin, Vantaan ja Espoon kaupunkien lisäksi myös matkailualan yritykset ja oppilaitokset ovat lähteneet innolla mukaan yhteistyöhön. Yhteistyössä on satsattu näkyvyyden ohella myös osaamiseen.

”Matkailualan yrittäjät ovat saaneet yhteisistä valmennuksista uutta oppia, ja he ovat kehittäneet palveluitaan vastaamaan yhä paremmin matkailijoiden tarpeisiin”, Tuomi kertoo.

Seuraava askel on rakentaa koko Etelä-Suomen matkailumarkkinointiin yhteistoimintamalli. Tarvitaan myös sähköinen kauppapaikka, missä vierailija voi klikata itsensä matkalle Etelä-Suomeen.

Hankkeen tiedot

Pääkaupunkiseudun matkailumarkkinoinnin kehittämishanke
1.10.2009–31.1.2012

>> www.experiencebusiness.fi

HELSINKI
REGION
2013

Miten tehdä nanosta näkyvä?

Nano Lab Finlandin näyttelytilassa Vantaalla lika ja bakteerit eivät takerru pintoihin ja akustiikka on omaa luokkaansa. Näyttelyssä nanoteknologiaa hyödyntävien yritysten innovaatiot siirtyvät kävijän käsityskyvyn piiriin.

Nano Lab Finland on yritysten muodostama klusteri, josta kaavaillaan Suomen nanoteknologiaosaamisen lähettimestä maailmalle.

"Nano Lab kerää ja jakaa tietoa, kokoaa yritykset yhteisiin kehityshankkeisiin ja tarjoaa projektiosaamista käytännön hankkeisiin", kertoo projektipäällikkö **Susanna Junnila**.

Yhteinen näyttelytila Laurea Ammattikorkeakoulun tiloissa Tikkurilassa on yritysverkoston ensimmäinen yhteinen ponnistus.

Uudenmaan Pintasuojauksen suojaa tilan pinnat likaantu- mista ja kulumista vastaan nanoteknologiaan perustuvilla suoja-aineilla.

"Yhteinen näyttelytila on upea mahdollisuus esitellä tuotteitamme ja osaamistamme. Olemme myös uskottavampia yhdessä toisten yritysten kanssa kun yksin", yrityksen toimitusjohtaja **Kari Enroth** uskoo.

NANO-OSAAMISEN NÄYTEIKKUNA

Aavi Technologies Oy:n toimitusjohtaja ja keksijä **Veikko Ilmasti** lähti mukaan uuteen ja kiinnostavaan projektiin, koska se mahdollistaa tiedon jakamisen mahdollisille asiakkaille. Esillä on Ilmastin patentoima menetelmä ilmanpuhdistukseen, jonka jälkeen ilmassa ei ole esimerkiksi vaarallisia nanokoon hiukkasia kuten viruksia ja bakteereja.

"Aavi-menetelmän jäljiltä saadaan jopa 99,9 prosenttisesti puhdistettua, hajutonta ilmaa", Ilmasti kertoo.

Pysyväksi kaavailtuun yritysten esittelytilaan kutsutaan vieraisille sekä kotimaisia että kansainvälisiä ryhmiä. Kävijät pääsevät tutustumaan rakentamiseen ja terveelliseen asumiseen liittyviin nanoteknologian saavutuksiin.

"Toivotan tervetulleiksi esimerkiksi rakennuttajat, kaupunkien teknisen toimialan tekijät, arkkitehdit ja kaikki siivouksesta vastaavat", pintasuojauksen asiantuntija Enroth sanoo.

Nanometrien kanssa työskentelevät yrittäjät ovat hyvin perillä aihepiiriin liittyvistä ennakko-oloista.

"Kun asia on uusi ja vaikea ymmärtää, ihmiset laittavat usein suojauksen päälle, eivätkä halua kuulla enempää. Monet ajattelevat myös pienen pienten hiukkasten vaaroja", Enroth sanoo.

Pysyvä näyttely hälventää epä tietoisuutta ja keskittyy esittelemään uuden teknologian mahdollisuuksia.

Aviapolis ja Kivistö

– arjen laboratoriot

Helsinki-Vantaan lentokentän lähialuetta Vantaalla rakennetaan vauhdilla. Aviapolis on suosittu yritysalue, joka tarjoaa yli 35 000 työpaikkaa. Kivistöstä rakentuu asuin- ja työpaikka-alue, josta tulee n. 30 000 asukkaan kotikaupunki.

Alue toimii testausympäristönä erilaisille uusien teknologioiden perustaville palveluille. Alueen asukkaat, yritykset ja työntekijät pääsevät tuoreeltaan kokeilemaan asumiseen ja liikenteeseen liittyviä arkea helpottavia toimintoja. Palvelu voi olla esimerkiksi henkilökohtainen energiankulutuksen seuranta tai asukaskohtaista tietoa vaikkapa ulkoilman laadusta, melusta tai lämpötilasta.

Alueella kehitetään myös mm. yhteiskäytössä olevia parkkipaikkoja, vähävirtaisia kaupunkinäyttöjä ja viimeisintä tekniikkaa edustavia ratkaisuja rakennusten sisäilman laatuun. Alueen rakentuessa selvitetään myös uusia ratkaisuja rakentaa alueellisia tietoverkkoja, jotta ne vastaavat tulevaisuuden tarpeisiin.

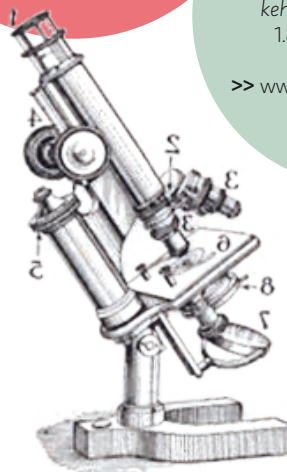
Mikä nano?

Nanometri on metrin miljardiosa ja millimetrin miljoonasosa. Sovita nano mittasuhteisiin ajattelemalla maapalloa ja jalkapalloa. Kun maapallo pienennetään jalkapallon kokoiseksi, pienenee jalkapallo samassa suhteessa muutaman nanometrin kokoiseksi!

Hankkeen tiedot

Vantaan innovaatioympäristön kehittämishanke (VIK)
1.8.2011–31.12.2013

>> www.vantaainnovation.fi/projekt/vik/

Innovaatiot ja käyttäjät kohtaavat kirjastossa

Kuva Roberto Corsini

Kirjastovirkailija Jarno Nurmi Kirjasto 10:stä testaa kitaransoittoa opettavaa peliä. Informaatikko Ilja Vesterinen seuraa.

Sukella kirjastossa käydessäsi innovaatioiden maailmaan! Kirjasto ei ole hullumpi paikka, kun halutaan pyytää ihmisiltä – keneltä tahansa – käyttäjäkokemuksia tuotteista ja palveluista. Kirjasto on pullollaan tietoa, ja on hyvin luontevaa tutustua uusiin ilmiöihin juuri siellä.

Huomisen arki -hankkeessa kehitetty Kokeilupiste yhyttää uuden ratkaisun tai keksinnön sekä potentiaalisen käyttäjän.

”Kokeilupiste paitsi jakaa tietoa uusista ratkaisuista, myös rohkaisee kehittäjiä hakemaan palautetta käyttäjiltä”, hankkeen projektipäällikkö **Lari Aho** sanoo.

Kuka tahansa voi saada kehitelmänsä ratkaisun testattavaksi, kunhan sillä on jokin yhteiskunnallinen merkitys.

”Mukaan otetaan kestävään kehitykseen, ympäristöön, terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä ratkaisuja. Myös erilaiset yhteiskuntapalvelut mahtuvat mukaan”, Aho kertoo.

Lasipalatsin Kokeilupisteessä on ollut näytillä muiden muassa erilaisia verkkopalveluja, lääkekello, lajittelu-roskis ja lieden päälle jäämisestä ilmoittava hälytyslaite. Pikkuhiljaa Kokeilupisteet lähtevät kiertueelle Uudenmaan kirjastoihin: lähes kaksikymmentä kirjastoa on kiinnostunut ottamaan Kokeilupisteen osaksi omaa toimintaansa.

IDEOITA KIRJASTON VALIKOIMIIN

Kirjasto 10:ssä Helsingin keskustassa seurataan tarkasti, mitä asiakkaat tuumivat uudesta tavasta opetella kitaransoittoa. Kirjaston Kokeilupisteessä asiakkaat saavat kokeilla Ovelinin kehittämää WildChords-peliä, jota ohjataan oikealla kitaralla.

”Otamme mielellämme testattavaksi kaikenlaisia uusia ratkaisuja,

mutta erityisesti pidämme toki silmällä sellaisia tuotteita tai palveluita, jotka voimme ottaa suoraan täydentämään kirjaston valikoimia”, osastonjohtaja **Kari Lämsä** Kirjasto 10:stä sanoo.

Lämsä pitää hyvänä, että kirjaston käyttäjät otetaan mukaan innovaatioiden kehittämiseen ja antamaan palautetta.

Palautetta käyttäjä antaa helppo-käyttöisen palautejärjestelmän avulla. Palautteet kirjautuvat tietokantaan, josta se saavuttaa tuotteen tai palvelun kehittäjän.

Aho iloitsee, että kirjasto on avoin tämänkaltaiselle innovaatioita edistävälle toiminnalle.

”Olemme tehneet todellisen löytöretken kirjastoon. Olemme löytäneet sieltä täysin käyttämättömiä mahdollisuuksia innovaatiotoimintaan!”

Hankkeen tiedot

Huomisen arki
11.2012–31.12.2013

>> www.huomisenarki.wordpress.com

DUUNITORI.FI

– KULLANARVOISIA KÄYTTÄJÄKOKEMUKSIA MAKSUTTA

Työnhakuun tarkoitettua *Duunitori.fi* -verkkopalvelua on voinut testata Lasipalatsin Kokeilupisteessä. Palvelu kokoaa yhteen osoitteeseen ja kartalle avoimet työpaikat muun muassa mol.fi -palvelusta, Aarresaaresta sekä Oikotieltä.

”Tietenkin haluamme palautetta ja käyttäjäkokemuksia todellisilta käyttäjiltä, jotta voimme kehittää palvelua edelleen”, Skyhoodin perustaja ja toimitusjohtaja **Thomas Grönholm** perustelee kiinnostusta lähteä mukaan Kokeilupisteeseen.

”Meillä ei ole hirveän isoa budjettia, jotta voisimme tehdä isoja käyttäjätutkimuksia. Siksin Kokeilupisteen palvelu on meille erittäin tervetullut.”

Grönholm vasta odottelee Kokeilupisteen päätelaitteilta annettuja palautteita, mutta suullisesti kirjastolta on tullut hyvää palautetta.

”Duunitori.fi -palvelua on kiitetty siitä, että työnhaku on sen kautta aiempaa helpompaa.”

Työnhakupalvelu istuu kirjastoon hyvin.

”Kirjasto on luonteva paikka käyttää työnhakua helpottavaa verkkopalvelua. Olemme myös hyvä esimerkki siitä, että yksityisen yrityksen palvelua voidaan esitellä julkisen palveluntarjoajan tiloissa. Kaikki osapuolet hyötyvät tilanteesta”, Grönholm sanoo.

Kuva Marja-Liisa Torniainen

Tervetullut ensimmäisestä päivästä

”Tärkeää on, miten minut otetaan vastaan, kun menen ensimmäistä kertaa uuteen työpaikkaan. Sillä on suuri merkitys”, **Nasra Jama Farah** sanoo.

Farah työskentelee Lilinkotisäätiön Koskikodissa mielenterveyskuntoutujien ohjaajana. Talossa maahanmuuttajataustaiset työntekijät ovat enemmän sääntö kuin poikkeus. Hoitoalalla työskentelee yleisesti eri kulttuureista tulevia ihmisiä ja kulttuurien kohtaamiset ovat arkipäivää.

”Eräänä kesänä laskimme, että meillä oli töissä kymmenen ohjaajaa, jotka jollakin tapaa edustivat eri kansallisuksia”, ohjaaja **Mikko Nikula** nauraa.

Uuden maahanmuuttajataustaisen työntekijän vastaanottamista työpaikkaan on pohdittu *Monatta*-hankkeen työpajoissa. Puolisen vuotta kestäneessä koulutuksessa ohjaajat miettivät perehdytystilanteiden haasteita ja ratkaisuja niihin.

”Ensimmäinen eteen tuleva asia

kohtaamisissa on kielitaito. Meillä tilanteista on selvitty selkokielen käytöllä”, Nikula toteaa.

TYÖKAVERIT KÄYVÄT TULKISTA

Farah on tullut Suomeen 1990-luvulla Somaliasta ja opiskellut lähihoitajaksi Suomessa. Opiskelut jatkuvat edelleen psykiatriseksi sairaanhoitajaksi. Hän ohjaa Koskikodin asukaita, joita on lähemmäs 80.

Ohjaajat muistuttavat, että Koskikodin asukkaiden ja ohjaajien välinen kommunikointi on välillä vaikeaa, vaikka molempien äidinkieli olisi suomi. Silloin

kohtaamisissa tarvitaan tulkkia. Farah pitää erityisen tärkeänä toisten ohjaajien apua hankalissa tilanteissa.

”Se on hyvä, jos voi kysyä toiselta, kun asukkaan kanssa tulee tilanne että ei ymmärrä.”

Kieliongelmien lisäksi kulttuuriset erot ja joskus myös uskonto aiheuttavat törmäyksiä. Tilanteet selviävät nopeammin, kun ne on

tunnistettu etukäteen. Koulutuksen myötä Lilinkotisäätiössä on kiinnitetty huomiota kriittisiin kohtiin, jotka tulee huomioida uuden henkilön tullessa taloon. Ihmiset myös oppivat eri tavalla.

”Toisille riittää, kun asiat käydään suullisesti läpi. Toiset tarvitsevat selkokieliset ohjeet paperilla”, Nikula sanoo.

Perehdyttäjäksi ei sovellu kuka tahansa. Toiset ovat kärsivällisempiä kuin toiset.

”Perehdyttäjältä pitää uskaltaa kysyä, kun ei tiedä tai osaa jotakin. Hyvältä perehdyttäjältä voi kysyä kerta kerran jälkeen uudestaan”, Farah muistuttaa.

**Selkokieli auttaa
maahanmuuttajaa
kotiutumaan uuteen
työpaikkaan.**

Hankkeen tiedot

MONATTA, Moniarvoisuudella työllisyys tasapainoon – Työyhteisöjen kehittäminen ja maahanmuuttajien työllisyyden tukeminen yhteistyöllä 14.2011–31.12.2013

>> www.palmenia.helsinki.fi/monatta

Hurtti huumori auttaa toisinaan raskaassakin hoitotyössä, sanovat Koskikodin ohjaajat Mikko Nikula ja Nasra Jama Farah.

tiesitkö?

Helsingin yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian ja Amiedun *Monatta*-hankkeessa kehitetään mm. työnantajien valmiuksia toimia kulttuurisesti moniarvoisessa työyhteisössä ja vahvistetaan maahanmuuttajien työelämätaitoja.

tiesitkö?

Vantaan Valossa Korsossa toimii useita Vantaan kaupungin työllistämishankkeita, Uusioversta sekä kuntouttavan työtoiminnan pajoja. Joulukuussa 2012 Vantaan Valoon avattiin myymälä, josta voi ostaa työpajojen tuotteita.

Kuva Jari Rätty

Konstit ovat monet

Kun vantaalainen **Miika Makkonen** ilmoitti TE-toimistossa, että kotona oleilu saisi riittää, vastaukseksi tarjottiin *Konstia*. Makkonen sai tarpeekseen kesken jääneistä ammattitutkinnoista, sekalaisista töistä ja ajoittaisesta työttömyydestä.

”Olen aina ollut toimelias ja aktiivinen. Minulla on kuitenkin lukihäiriö, minkä vuoksi motivaatio koulun penkillä istumiseen loppahtaa aina jossakin vaiheessa. Olen tehnyt paljon raskaitakin töitä, minkä vuoksi fyysinen puoli alkoi oireilla”, 31-vuotias Makkonen kertoo.

Konsti tarjoaa Vantaan Valon talossa Korsossa pajatyöskentelyä kiinteistö- ja laitoshuollon, myynnin ja markkinoinnin sekä tekstiilityön parissa.

”Myynti ja markkinointi vaikutti kiinnostavalta, ja pääsin aloittamaan heti”, Makkonen kertoo.

Luvassa oli Vantaan pajojen tuotteita myyvän kaupan rakentaminen toisten pajalaisten kanssa. Makkonen pääsi mukaan suunnittelemaan kauppaa alusta alkaen, minkä jälkeen alkoi myymälän rakentaminen.

”Aluksi mietimme, kenelle kauppaa tehdään ja mikä on asiakkaalle houkuttelevaa. Suunnittelimme myös kaupan markkinointia.”

Nikkarointi oli Makkoselle ennestään tuttua, joten saahan ja vasaraan tarttuminen ei ollut konstia eikä mikään. Lopputuloksesta voi olla pelkästään iloinen, ja kiittävää palautetta onkin tullut.

”Kaksi ja puoli kuukautta oli kädet täynnä töitä kaupan kanssa. Olen tyytyväinen oman työni jälkeen ja siihen että projekti onnistui niin hyvin”, hän toteaa.

OSAAJAT TÖIHIN

Vantaan Konsti avaa ovia pääsääntöisesti yli 25-vuotiaille työttömille. Tarkoitus on saada osaavia tekijöitä työmark-

kinoille pajatoiminnan, korttikoulutusten ja työelämään valmentamisen kautta.

”Valmentajamme auttavat myös löytämään sopivia työ- ja koulutuspaikkoja”, Konsti-hankkeen projektipäällikkö **Sabine Keturi-Philipp** kertoo.

Konstin myötä myös Makkoselle aukesi mieluinen ovi, kun hän pääsi Tikkurilan lukioon harjoittelijaksi hoitamaan av-tekniikkaa. Työssään av-isäntänä hän pääsee käyttämään kaikenlaisia laitteita, kuten kameroita, videotykkejä ja äänilaitteita.

”Av-isännälle on tarvetta harjoittelun jälkeenkin, joten toivottavasti saan uuden sopimuksen vanhan jatkoksi”, musiikista ja äänipuolesta innostunut Makkonen toivoo.

Työharjoittelun lisäksi Konstissa on järjestelty myös opiskelupaikkaa. Makkonen on tyytyväinen Konstin apuun.

”Konstin avulla pääsin työhön ja pois kotisohvalta. Konstissa on hyvä henkilökunta, ohjaajat ovat olleet avuliaita. Jos ihminen haluaa edetä johonkin, he kyllä auttavat eteenpäin.”

Hankkeen tiedot

Konsti
1.7.2012–30.6.2014

>> www.vantaa.fi/fi/tyo_ja_elinkeinot/tyollisyysasiat/konsti

Kuva Medix Biochemica

Tohtori

palveluksessanne!

tiesitkö?

Tohtoreita yrityksiin -hanke tuottaa Life Science -alan tohtoriohjelmiin opetuskokonaisuuksia, jotka vastaavat elinkeinoelämän tarpeisiin. Hankkeessa myös pilotoidaan yliopiston ja yritysten yhteistyömalleja.

Tohtorin koulutus takaa raudanlujan osaamisen omalla erityisalalla, mutta yrityksessä työskentely kaipaa usein myös toisenlaisia tietoja ja valmiuksia. Yritykset tarvitsevat korkeasti koulutettuja asiantuntijoita, joilla on liiketoiminta- ja toimialaosaamista.

Kun filosofian tohtori **Maija Partanen** hankki oppinsa Helsingin ja Toronton yliopistoissa 1990-luvulla, kaikkea työelämässä vaadittavaa osaamista ei opintojen myötä kertynyt.

Partanen työskentelee bioteknologia-alan yrityksessä tuotepäällikkönä. Hän vastaa muun muassa monoklo-naalisten vasta-aineiden markkinoinnista kansainvälisillä markkinoilla ja osallistuu uusien tuotteiden tuotekehitykseen. Toki työhön kuuluu myös tiivis alan uusien tuulien haistelu.

”Tapaan tuotteidemme jakelijointa esimerkiksi Kiinassa, Etelä-Koreassa ja Japanissa, koulutan jakelijointamme, käyn tapaamassa asiakkaita, vien yritystämme alan kansainvälisille messuille”, Partanen kertoo työstään.

Kun Partanen kuuli *Tohtoreita yrityksiin* -koulutuksesta niin ikään väitöskirjan tehneeltä tuttavaltaan, hän laittoi oitis hakemuksen.

”Mahdollisuus kehittää bisnesalan osaamista houkutteli, ja muutenkin koulutuksen aiheet kuulostivat mielenkiintoisilta. Kaiken lisäksi koulutus oli räätälöity luonnontieteiden tohtoreille, joten alan ominaispiirteet otettiin kaikessa huomioon”, Partanen sanoo.

JOUHEVASTI TYÖELÄMÄSSÄ

Tohtoreita yrityksiin -hanke silottaa luonnontieteiden tohtorien tietä työelämään.

”Tohtorikoulutuksen tulee valmista myös vaativiin asiantuntija-tehtäviin yrityksissä”, hankkeen projektipäällikkö **Kati Takaluoma** Culminatum Innovation Oy:stä korostaa.

Paitsi työelämävalmiuksiltaan kehittyvät tohtorit, hankkeesta hyötyvät Uudenmaan terveys-, hyvinvointi- ja elintarvikealan yritykset.

”Yritykset saavat korkeasti koulutet-

tua työvoimaa, yhteistyö yliopiston kanssa lisääntyy ja yrityksille avautuu uusia rekrytointikanavia yliopiston suuntaan”, Takaluoma sanoo.

Partanen sai koulutuksesta hyvät tiedot liiketalouden lainalaisuuksista, markkinoinnista ja myynnistä. Myös esimerkiksi tuotekehitys ja patentteihin liittyvät asiat tulivat tutuiksi.

”Koulutuksen opit on testattu työssä moneen kertaan”, hän sanoo.

Hankkeiden tiedot

Tohtoreita yrityksiin -urapolkujen avaaminen elinkeinoelämään
1.8.2011–31.12.2013

Tohtoreita yrityksiin
14.2009–30.6.2011

>> www.biobusiness.fi/portal/shortcuts/phds_to_business_life

VOIMAA HOIVAAN

Sosiaali- ja terveysala kaipaa miesnäkökulmaa: monipuolisempaa työtettä, työn arvostusta, huumoria ja ennen kaikkea lisää miehiä.

"Miesnäkökulmia on tietysti niin monta kuin on miehiäkin. Mutta se, kuka luulee, että sosiaali- ja terveysalan työt ovat naisten hommia, ei tiedä mistä puhuu", toteaa projektipäällikkö **Antti Kärkkäinen** Helsingin Diakoniaopistosta.

Voimaa hoivaan -hankkeet ovat markkinoineet hoiva-alaa miehille. Käynnissä oleva hanke kartoittaa miesopiskelijoiden käsityksiä, kokemuksia ja kehittämisideoita sosiaali- ja terveysalan opiskelusta ja työelämästä. Hanke myös kehittää alan työpaikkojen ja miesopiskelijoiden yhteistyötä ja vaikuttaa näin miesten rekrytointiin alalle.

Hankkeen tiedot

Voimaa hoivaan 2
14.2011–16.08.2013

>> www.voimaahoivaan.fi

tiesitkö?

Sosiaali- ja terveysalan työntekijöistä miehiä on 11 prosenttia. Miesten työttömyys alalla on vain 2,4 prosenttia.

Ajattelit sitten ryhtyä mieshoitajaksi?

Kun tieto alanvaihdostani levisi, moni veikkasi, että palaisin pian IT-alalle. Suoraan sanottuna hieman sapetti, että minussa ei katsottu olevan sen vertaa miestä, että kestäisin lähihoitajana.

Opiskelun ohella takana on nyt vuosi keikkailua. On pakko myöntää, että välillä ei ole tiennyt itkeäkö vai nauraa kun alan menoa olen katsellut. Mieshoitaja on välillä lemmikki ja välillä peikko. Onneksi ennen kaikkea kaikkea siltä väliltä.

Alalle tulevalle miehelle vinkkinä: Jos et tekniikkaa hallitse, opettele. Sinä olet se, joka tv:t kytkee ja sulakkeet vaihtaa. Mutta ennen kaikkea, opettele leipomaan, jos et osaa vielä. Nuo kun osaat, olet suosittu.

No, jos vakava saa olla, niin ihan oikeasti tuo ensimmäinen on elintärkeä osa elämääsi. Toisella tulet suosituksi. Tai tulisit, jos sinulla olisi aikaa leipoa. Etenkin vanhuspuolella aikaa leipomiseen ei vain yksinkertaisesti ole.

Sä et ole osaston kovin äijä. Se kovin äijä on todennäköisesti vuosikymmeniä duunia tehnyt tukielinvaivoista kärsivä rouva, joka raataa sut suohon. Tai se yksinhuoltaja, joka nielee kyyneleitä kun puhuu vuoropäiväkodissa olevista lapsistaan. Monesti myös se parikymppinen "tyttönen", joka saa pelkällä katseellaan isonkin päihdeyksikön karjun ruotuun.

Ei riitä sormet tai edes varpaat laskemaan niitä naisia, joiden jalkoihin olen duunissa jäänyt. Kokemus on kokemusta ja sitä ei kirjaviisuus korvaa. Opi heiltä, mutta muista, että sinullakin on annettavaa. Ole nöyrä mutta muista, että olet tuomassa uusia tuulia alalle. Hoitoala kehittyä, ja sinä olet osa kehitystä.

Ole oma itsesi. Kyllä mieskin naisten hommissa pärjää. Jos jaksaa raskasta duunia ja kestää sen, että tosi äijä on usein nainen. Hoiva-ala tarvitsee tosimiehiä, ei wanna-be-äijiä. Mies kestää näissä töissä, jos osaa nauraa itselleen ja tehdä työtä kuin nainen.

Kirjoittaja on nelikymppinen entinen IT-työläinen, nykyinen lähihoitaja-opiskelija Helsingin Diakoniaopistosta. Santeri bloggaajatuksiaan opiskelusta ja työskentelystä hoiva-alalla miesnäkökulmasta.

**Onni on laatikollinen
L-koon kumihanskoja.**

Teksti Saara Salaja Kuva Mauri Ratilainen

Ketterästi kohti palvelukonsepteja

Makron Oy:n toimitusjohtaja Kimmo Kiviniemi iloitsee TRIOplus-hankkeen avulla saavutetuista tuloksista.

tiesitkö?

TRIOplus-hanke tarjoaa kehittämispalveluja erityisesti teknologiateollisuuden pk-yrityksille. Teknologiateollisuus ry:n hankkeen tavoitteena on yritysten menestyksen ja kilpailukyvyn parantaminen myös vaikeana taloudellisena aikana. Hanke on tavoittanut 800 yritystä, joista 300 on tehnyt kehittämissuunnitelman.

”Alihankintabisnes ei enää kasva Suomessa. Meidän reseptimme kasvuun on uusien liiketoimintojen ja asiakkaiden hankinta valituilta toimialoilta, palvelukonseptin kehittäminen, tuotannon ketteryiden lisääminen ja uusien tuotteiden lanseeraaminen”, Makron Oy:n toimitusjohtaja **Kimmo Kiviniemi** luettelee.

Järeiden yksittäiskappaleiden tuotantoon keskittyvä konepaja Makron toimittaa alihankintana osia puujalostukseen sekä energia-, ympäristö-, kaivos- ja rakennusteollisuuteen. Hollolassa sijaitsevan konepajan lisäksi Makronilla on toimintaa Virossa ja Valko-Venäjällä.

TRIOplus-hankkeen kautta käynnistynyt kehitystyö on selkeyttänyt yhtiön toiminta-ajatusta palveluliiketoiminnan suuntaan.

”Palvelukonseptin kehittäminen alkoi vuonna 2011 yhteistyössä Makronin osittain omistamien Mekateamin, Elmontin ja Solmexin kanssa. Yhdistämällä osaamisemme voimme tarjota todellista lisäarvoa asiakkaillemme”, Kiviniemi kertoo.

Meillä oli kasvustrategia valmiina paperilla, mutta systemaattinen seuranta puuttui.

INVESTOINNEILLA JA OMALLA TUOTTEELLA TULOSTA

Makron pyrkii lisäämään ketteryttä liiketoimintaan ja kehittämään tehdastilojaan.

”Uuden ERP-toiminnanohjausjärjestelmän tarkoituksena on vapauttaa henkilöstön aikaa tuottavaan työhön ja saada samalla henkilömäärällä enemmän aikaiseksi”, Kiviniemi selventää.

Makron on investoinut voimakkaasti toimitiloihin ja koneisiin Hollolassa ja Virossa. Investointeja tehdään nyt myös Valko-Venäjälle.

Makronin liikevaihto putosi vuonna 2009 puoleen, mutta viime vuosina liikevaihto on kasvanut tasaisesti. Uudessa strategiassa haetaan voimakasta kasvua tuleville vuosille oman tuotteen avulla, jonka löytäminen on asetettu vuoden 2013 tavoitteeksi.

KONKREETTISIA KEHITYSASKELEITA

Toimintojen systemaattinen läpikäynti Progress-työkalulla sai aikaan konkreettisia toimia henkilöstön sekä viestin-

nän ja markkinoinnin saralla. Henkilöstön kanssa käytävät kehityskeskustelut otettiin järjestelmällisesti käyttöön, ja virkistystilaisuuksia on luvassa säännöllisesti.

Viestintää tehostettiin uudella infotaululla sekä toimitusjohtajan tiedotustilaisuuksilla. Lisäksi asiakaspalvelukoulutus henkilöstölle alkoi syksyllä, uusasiakashankintaan varataan enemmän aikaa ja markkinointi- ja myyntimateriaali uudistetaan.

Kiviniemen mukaan työkalun käyttö auttoi selvittämään, miten tavoitteet saavutetaan, paljonko kaikkeen menee aikaa ja mistä järjestetään tarvittavat resurssit.

”Ennen Progress-analyysin tekemistä meillä oli strategia kasvuun valmiina paperilla, mutta systemaattinen toimenpiteiden seuranta puuttui. Tämä oli erittäin hyödyllinen työkalu, sillä se pakotti tarttumaan tuumasta toimeen”, Kiviniemi pohtii.

Alkuperäinen juttu on ilmestynyt TRIOplus-lehdessä 2/2012.

Hankkeen tiedot

*Teknologia-alan pk-yritysten kansallinen kasvuohjelma**
1.8.2009–31.12.2013

*Suomen Teknologikeskusten Liiton TEKELin käynnistämä hanke liitettiin ensimmäisen toimintavuoden jälkeen osaksi Teknologiateollisuuden TRIOplus-hanketta.

>> www.tekel.fi/teknologikeskustoiminta/ohjelmat_ja_verkostot/teknologia-alan-pk-yritysten-kan/

>> www.teknologiateollisuus.fi/trioplus

Osaaminen takaa kilpailukyvyn

Kuva Marja-Liisa Torniainen

Kun YritysVoimalan **Erja Eiro** soitti UVL Talotekniikka Oy:n toimistoon, toimistopäällikkö ja hallituksen puheenjohtaja **Tarja Kinon** ymmärsi nopeasti, että asia kannattaa kuunnella loppuun saakka.

Eiro kyseli koulutustarpeista ja kertoi samaan hengenvetoon, että heidän apunsa on yritykselle maksutonta ja että koulutukseen on mahdollista saada rahoitusta.

”Me innostuimme toimitusjohtajamme **Kari Kallion** kanssa tarjotusta mahdollisuudesta ja keksimme heti, miten osaamista talossamme olisi syytä kehittää”, Kinon kertoo.

Järvenpäälinen UVL Talotekniikka Oy on toiminut LVI-alalla pitkälti yli neljännesvuosisadan. Sekä uudis- että saneerauskohteissa Uudellamaalla urakoiva talotekniikan asiantuntija työllistää 65 henkilöä, joista 15 toimii työnjohdotehtävissä.

KASVU MIELESSÄ

Alkajaisiksi mietittiin, miten projekteja hoitavien työnjohtajien osaaminen suhteutuu yrityksen ydintoimintaan.

”Työntekijöiden pitää ymmärtää, mitkä kaikki asiat vaikuttavat siihen, miten meillä menee”, Kinon tähdentää.

”Olemme laatineet kasvustrategian. Projektinjohtajille täytyy saada työkaluja, jotta he voivat sitä osaltaan toteuttaa.”

Kari Kallio tuntee työntekijöidensä osaamisen ja talon tarpeet hyvin, joten koulutuksen yksityiskohdat hioutuivat nopeasti valmiiksi. Kaikkien koulutukseen osallistuvien toiveita kuultiin prosessin aikana moneen kertaan.

KOULUTUSPAKETTI RÄÄTÄLIN TYÖNÄ

YritysVoimala hoiti kilpailutukset, rahoituksen hankinnan ja muut käytännön järjestelyt. Koulutuksen toteuttajaksi valikoitui Hämeen ammattikorkeakoulu.

Koulutuspakettiin sisällytettiin kokonaisuuksia talouden tunnusluvuihin, resursoinnista ja aikatauluttamisesta työsuojeluun ja -turvallisuuteen, tietotekniikkaan sekä ensiapuun.

”Koulutus ei olisi toteutunut tässä laajuudessa, jos olisimme olleet yksin sitä suunnittelemassa. Tämä järjestely oli meille ihan loistojuttu”, Kinon iloitsee.

Tutka-hankkeen projektipäällikön **Merja Putuksen** mukaan yritykset päätyvät usein maksamaan koulutuksesta aivan liikaa. Valmiit koulutuspaketit eivät aina vastaa yrityksen tarpeisiin. Samalla rahalla tai usein edullisemmin saisi yritykselle räätälöityä koulutusta.

”Useissa yrityksissä hämmästellään, että koulutuksen järjestämiseen voi saada rahoitusta. Kun koulutus hankitaan yrityksen ja työvoimaviranomaisen yhteishankintana, kuluihin voi saada tukea jopa 80 prosenttia”, Putus muistuttaa.

Hankkeiden tiedot

TUTKA
1.2.2009–31.5.2011

TUTKA - Yrityslähtöistä koulutusta
1.6.2011–31.12.2013

>> www.yritysvoimala.fi/projektit/tutka-projekti.html

RÄÄTÄLÖITYÄ KOULUTUSTA PK-YRITYKSILLE

Tutka-hanke tarjoaa maksutonta apua yritysten henkilöstön ja johdon koulutuksiin liittyvissä kysymyksissä Nurmijärvellä, Hyvinkäällä, Riihimäellä, Hausjärvellä, Lopella, Tuusulassa, Järvenpäässä, Keravalla, Mäntsälässä ja Pornaisissa. Tutka kuuntelee asiakasyrityksen tarpeet,

selvittää koulutus- ja kouluttajamahdollisuudet, tukee rahoituksen hankinnassa sekä kulkee yrityksen mukana varmistamassa koulutuksen onnistumisen. Tutkan kotipesä on yrityspalveluyhtiö YritysVoimala Oy, ja se on koulutusorganisaatioista riippumaton toimija.

Yritystoiminnan synty & kehitys

Yrittämisellä eteenpäin -hanke auttaa yrityksiä alkuun ja kehittymään. Alkavia ja nuoria, alle kolme vuotta toimineita mikro- ja pk-yrityksiä tuupitaan eteenpäin esimerkiksi tuoteistetuilla asiantuntijapalveluilla. Yhdentoista palvelun joukosta löytyy monipuolisia ohjelmia kansainvälistymisestä ja tietotekniikasta aina rahoitukseen, sukupolvenvaihdokseen ja ympäristöjärjestelmään saakka.

Uudenmaan ELY-keskuksen hanke on osa seudullista yrityspalvelua ja kuuluu valtakunnalliseen Yritys-

Suomi -palvelujärjestelmään. Hankkeessa luodaan uusia toimintatapoja ja -malleja, jotka jäävät osaksi ELY-keskuksen toimintaa.

Hankkeen tiedot

Yrty – Yrittämisellä eteenpäin
1.5.2008–31.12.2013

>> www.ely-keskus.fi/uusimaa/
EU-rahoitus

ILMAA SIIPIEN ALLE

Annukka van der Borch ryhtyi yrittäjäksi ostamalla yrityksen. Luonnonmukaisia ja korkealaatuisia tuotteita pienille lapsille sekä odottaville ja imettäville äideille myyvä Villiankka vaihtoi omistajaa elokuussa 2012. Villiankalla on sekä verkkokauppa että liiketila Espoon Olarissa.

Yrityskaupat tulivat eteen hieman yllättäen, mutta van der Borch tarvitsi vain muutaman päivän miettimisaikaa. Villiankka oli juuri se haaste ja mahdollisuus, jota hän oli etsinyt jo pidemmän aikaa.

Yrityksen haltuun ottaminen on tapahtunut vähitellen. Tärkeä osa prosessia on ollut liiketoimintasuunnitelma, jota van der Borch hioi Uudenmaan ELY-keskuksen PK-LTS-ohjelmassa.

"Ohjelman tarjoama konsultin apu oli todella hieno juttu. Osaavan konsultin avulla sain suunnitelman tehtyä helposti", yrittäjä iloitsee.

Liiketoimintasuunnitelma on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi työkaluksi.

"Tarvitsin suunnitelmaa, kun hain rahoitusta yritykselleni. Liiketoimintasuunnitelman tekeminen oli myös todella opettavaista. Ja kun ajantasainen suunnitelma on nyt olemassa, sen ääreen voi toisinaan pysähtyä ja sitä voi päivittää."

Uravalintaansa nuori yrittäjä on tyytyväinen:

"Nautin tilanteesta, että olen itse vastuussa itselleni ja itsestäni. Oma yritys motivoi ja olen innostunut työstäni."

TEHOA MYYNTIIN

Myyntiteho on pk-yrityksille suunnattu palvelu, jolla haetaan lisäpotkua markkinointiin ja myyntiin.

Enip Solutions Oy:n perustajaosakas **Simo Heikkinen** allekirjoittaa palvelua vetäneen konsultin opit.

"Myyntin kannalta keskeistä on määritellä, mitä hyötyä yrityksemme asiakkaalle tarjoaa. Työpajoissa ja tehtävien avulla käytiin läpi, mitkä ovat tuotteemme ja miten haemme asiakkuuksia. Ohjelman aikana kiteytyi muun muassa, miten segmentoimme asiakkaamme, mikä sanomamme on ja miten selkeytämme sen."

Enip Solutions Oy on reilut pari vuotta sitten perustettu hankintatoimen ja liiketoiminnan kehittämiseen erikoistunut yritys. Yritys tarjoaa konsultointia ja muita asiantuntijapalveluita teollisille ja tuotannollisille asiakkaille sekä pääomasijoittajille.

Heikkinen toteaa, että pitkän uran toisten palveluksessa tehneellä ei välttämättä ole jokapäiväistä tuntumaa siitä, miten asiakkaalle viestitään ja miten tuotteita myydään. Myös yrityksen motto *tehoa toiminnoista, säästöjä hankinnoista* syntyi ohjelman aikana.

Heikkisen yritys osti Myyntiteho-palvelun saumaan, jossa yrityksen tarjoamat palvelut oli huolella konseptoitu ja oli aika suunnata katseet entistä vahvemmin asiakkaisiin. Uusitut nettisivut, asiakaskirjeet ja puhelut hiottiin huippuunsa.

"Myyntiin menee yrittäjän aikaa, mutta nyt se on suunnitelmallisempaa ja alkaa tuottaa tulosta", Heikkinen kertoo tyytyväisenä.

Kuva Jouko Haimi

Menestystä

metsästä

Puut rytisevät, ja rungot, oksat ja kannot siirtyvät pinoiksi ja rökkiöiksi teiden varsille. Asialla on metsäkoneyrittäjä, joka korjaa metsästä puuta suurille metsäyhtiöille.

Koumet Oy:n **Petri Liljander** on toiminut metsäkone- ja maansiirtoyrittäjänä parikymmentä vuotta. Puoli-toista vuotta sitten hän ryhtyi Stora Enson Tähtiyrittäjäksi. Käytännössä tämä tarkoittaa neljäntoista osaurakoitsijan verkoston johtamista.

”Pääurakoitsijana vastaan työnjohdosta verkostossa. Teen tiivistä yhteistyötä Stora Enson puunostajan kanssa ja päätän esimerkiksi, mikä kone on missäkin työmaalla.”

Metsätaloudessa siirrytään nykyään perinteisestä urakoinnista entistä enemmän täyden palvelun toimintamalleihin.

”Metsäkoneyrittäjät toimivat verkostoissa, joissa pääurakoitsijat

pyörittävät alihankintaverkostoa. Yrittäjät tarvitsevat tietoa ja osaamista, miten osaurakoitsijoiden verkostoa johdetaan ja kehitetään”, projektipäällikkö **Jukka Hyytiäinen** Helsingin yliopistosta sanoo.

Menestyvä alueyrittäjä -hankkeen työpajoissa puunkorjuuyrittäjät, metsäpalveluyrittäjät sekä lämpöpalveluyrittäjät pohtivat liiketoimintaansa ja menestystekijöitään.

ASIAT VOI TEHDÄ TOISELLA TAVALLA

Urakoitsijaringin pyörittäminen vaatii monipuolista liiketoiminnan osaamista. Toimintaprosessit, talousosaaminen, asiakkuuksien hallinta, johtamistaidot

sekä myyntiosaaminen vaativat jatkuvaa kehittämistä.

Oppien ääreen Liljanderin ajoi tiedonhalu ja mahdollisuus ottaa omat toimintatavat tarkasteluun.

”Omaa toimintaa pitää aina kehittää. Kahdenkymmenen vuoden aikana yrittäjä urautuu ja jää tekemään asioita tietyllä tavalla. Hankkeen työpajat ovat avanneet uusia näkövinkkeitä omaan toimintaan ja sen kehittämiseen.”

Liljanderille työpajojen parasta antia ovat olleet johtamisopit.

”Tässä työssä tarvitaan samaa osaamista kuin johtamisessa yleensäkin.”

Liljander tuumii myös, että konkreettiset työvälineet auttavat päivit-

Petri Liljander (vas.) ja Jukka Hyytiäinen seuraavat puutavaran metsäkuljetusta Palokankaan harvennushakkuutyömaalla Kouvolassa.

Tässä työssä tarvitaan samaa osaamista kuin johtamisessa yleensäkin.

täisessä työssä. Esimerkiksi tilin- päätökseen ja taloushallintoon liittyviä vinkkejä on tullut paljon.

Keskustelut saman alan yrittäjien kanssa ovat olleet niin ikään antoisia.

”Toisten saman alan yrittäjien tapaaminen avaa uusia näkymiä. On hyvä kuulla, miten muut tekevät”, Liljander sanoo.

Hankkeen tiedot

Menestyvä alueyrittäjä
1.7.2011–31.12.2013

>> blogs.helsinki.fi/alueyrittaja

Itämeren markkina-alueetta ovat Suomi, Viro, Latvia, Liettua, Ruotsi, Norja, Tanska, Saksa ja Puola. Myös Venäjä kuuluu markkina-alueeseen, mutta se ei ole Itämeriverkosto-hankkeessa mukana.

Kuva Itämeriverkosto

MERTA EDEMMÄS KALAAAN

Hylytilan valtaaminen suomalaiselle ruokatuotteelle vaikkapa Ruotsin, Latvian tai Puolan kaupoista vaatii uudenlaista ajattelua ja osaamista sekä kontakteja.

Elintarvikealan Itämeriverkosto luotsaa pieniä ja keski-suuria yrityksiä, kun ne hakevat kasvua Itämeren alueen maista. Verkoston kautta yritys saa ulottuvilleen kohde-maan palvelut ja osaamisen.

Piloteiksi verkostoon lähteneet yksitoista yritystä ovat ottamassa ensimmäisiä askelia kansainvälisillä markkinoilla. Potkua on haettu kansainvälistymisklinikalta, johon kaikki yritykset ovat osallistuneet.

”Lisäksi tarjoamme yrityksille muun muassa yritys-kohaista valmennusta, työpajoja, seminaareja sekä fact finding- ja messumatkoja”, projektipäällikkö **Anna Kilpelä** Viikki Food Centrestä sanoo.

Polun löytäminen vieraan maan kauppaan vaatii valta-vasti työtä.

”Markkinatutkimukset, jakelukanavat, lainsäädäntö, ostajatapaamiset ja maistustilaisuudet, tuotepakkaukset, trendit ja makumieltymykset”, Kilpelä luettelee asioita, joita kansainvälistyvä yritys pohtii.

”Jotkut yritykset tekevät ulkomaisille markkinoille kokoa-naan uusia tuotteita”, hän muistuttaa.

Itämeriverkosto pyrkii luomaan Itämeren alueesta uuden kotimarkkina-alueen elintarvikealan pk-yrityksille.

”Tähtäämme siihen, että missä tahansa Itämeren maassa toimiva elintarvikevalmistaja saa apua ja kontaktit omasta maastaan tavoitellessaan pääsyä toisen Itämeren maan kauppoihin.”

Näin suomalaiset pellava- ja leipomotuotteet, hunajat, säilykkeet ja monet muut herkut pääsevät uusiin ruoka-pöytiin.

Hankkeen tiedot

Itämeriverkosto (BSR Food Cluster Network)
1.8.2011–30.6.2014

>> www.foodwest.fi/itameri-verkosto.html

Kuva Gonzalo Manera

Älypuhelimien herraksi

- LivLiv Solutions

Liv+ on kolmen miehen vastaus nykyiseen maailmanmenoon. Maailma digitalisoituu, ja palvelut muuttuvat pikkuhiljaa sähköisiksi ja siirtyvät nettiin. Liv+ on uusi palvelu, joka kannustaa esimerkiksi uutta teknologiaa arkailevia ikäihmisiä älypuhelimien haltuunottoon.

Palvelu yksinkertaistaa älypuhelimien näytön helpoksi käyttää: esimerkiksi näppäimet muuttuvat suuremmiksi. Tämän lisäksi kokenut ja uusi käyttäjä voivat tutustua puhelimeen yhdessä, omia laitteitaan käyttäen.

”Yhteinen oppimiskokemus tuo ihmiset lähemmäksi toisiaan, ja samalla jokapäiväistä elämää helpottavat älypuhelimien tarjoamat mahdollisuudet tulevat tutuiksi”, kertoo **Lars Hellström** LivLiv Solutionsista.

LivLiv Solutions sai alkunsa kolmen ex-nokialaisen, **Hellströmin**, **Sergey Gerasimenkon** ja **Alvaro Maneran** ideasta. Heillä itsellään oli tarve pitää yhteyttä muualla asuviin vanhempiinsa, ja ratkaisuksi pitkiin välimatkoihin syntyi Liv+.

APUA SPINNOSTA

Kaverukset etsivät ideansa kanssa reilu vuosi sitten hautomoa, joka voisi auttaa heitä yrityksen kehittämisessä ja rahoituksen etsimisessä. *Spinnon* kokemus ja osaaminen sekä sopivat koulutukset vakuuttivat nuoret yrittäjät.

”Marraskuussa 2011 aloitimme kuuden viikon jakson esihautomossa. Saimme korvaamatonta apua muun muassa liiketoimintasuunnitelman hiomisessa, rahoituksen löytämisessä, kaavakkeiden täyttämässä sekä lakiasioissa.”

Spinnon koulutukset ovat olleet loistavia ja tulleet tarpeeseen.

”Esihautomon jälkeen jatkoimme Launch-hautomossa, ja olemme edelleen osallistuneet koulutuksiin”, **Hellström** sanoo.

”Olemme myös tutustuneet toisiin yrittäjiin. Hyvä yritysverkosto on löytynyt Spinnon kautta.”

YRITYKSET LENTOON – SPINNO

Spinno Enterprise Center on yrityshautomo, joka tarjoaa intensiivistä apua nopeaan kasvuun tähtääville startup-yrittäjille. Yritykset hautuvat Spinrossa muutamista kuukausista muutamaa vuoteen, minä aikana yrityksiä siivitetään liikeideasta siemenvaiheen rahoitukseen saakka.

”Tarjoamme yrittäjälle *Kick-Off-esihautomon*, *Launch-hautomon* sekä lupaavimmille yritykselle tukea kasvurallalla pysymiseen *Grow – hautomon jatkossa*”, Spinnon johtaja **Tuomas Maisala** kertoo.

Jokainen yritys saa oman yrityskehityksen asiantuntijan, mikä mahdollistaa tiiviin yhteistyön. Yrityksiä otetaan mukaan nuukasti, jotta palvelu pysyy hyvänä.

”Nelisenkymmentä yritystä aloittaa esihautomossa vuosittain. Näistä puolet jatkaa Launch-hautomoon, ja viidestä kymmeneen yritystä osallistuu vielä hautomon jatkoon.”

RAHOITUS JÄRJESTYKSEEN

Toiminta perustuu tiukkatahtisiin ohjelmiin. Hautomoissa pureudutaan esimerkiksi liiketoiminnan käynnistämiseen, rahoitusvalmiuksien kehittämiseen ja rahoituksen hankintaan. Rahoituskuvioiden hallinta on Spinnon ydinosaa.

”Tuntemme rahoittajat hyvin, joten tiedämme, mistä rahoitus kannattaa millekin yritykselle hakea. Kymmenestä asiakasyrityksestä yhdeksälle haettu rahoitus myönnetään”, **Maisala** sanoo.

Spinrossa hautuneet yritykset ovat menestyneet hienosti.

Esimerkiksi **Maisala** mainitsee **Tekesin** nuorten innovatiivisten yritysten rahoituksen, jota saavat parhaista parhaista kotimaisista yrityksistä.

”Noin neljäsosa **Tekesin** NIY-rahoitusta saaneista yrityksistä on saanut alkuvauhdin Spinnon tarjoamista kehitysohjelmista.”

EU-hankkeen turvin Spinrossa on kehitetty ja tuotetettu hautomon palveluita monin tavoin. Asiakkaille näkyvin panostus on tehty pilvipalvelun muodossa.

”Asiakasyrityksemme saavat käyttöönsä laajan dokumenttipankin, jossa he pääsevät käsiksi esimerkiksi yritystoimintaan liittyviin asiakirjoihin, sopimusmalleihin, liiketoimintasuunnitelman kehittämistyökaluihin ja koulutusmateriaaleihin”, **Maisala** kertoo.

Hankkeiden tiedot

Spinno – Start, Launch & Grow
1.5.2008–30.4.2011

Spinno – Kasvuyritysten kehityskumppani
1.5.2011–31.12.2013

>> www.spinno.fi

Kuva Vesa Rahkola

Maailma muuttuu

– miten yritys ennakoi tulevaa?

Pk-yritykset toimivat usein tuulisissa liiketoimintaympäristöissä. Tulevaisuuden näkymiä on vaikea tietää saati ennustaa. Ennakointi tekee tulevaisuutta näkyväksi ja auttaa yrityksiä ja kokonaisa toimialoja kehittämään ja vastaamaan haasteisiin ketterämmin.

Kamppailulajien ja itsepuolustuksen opetusta sekä monipuolisia liikunta- palveluita tarjoavan Helsingin itsepuolustuskoulu Hipko Oy:n omistaja, toimitusjohtaja ja pääopettaja **Timo Räkköläinen** kuuntelee alan näkymiä aina herkäällä korvalla.

”Yrittäjänä peilaa aina kaikkea näkemäänsä ja koke- maansa omaan toimintaan, ja siitä syntyy se tulevaisuuden juttu. Väylä on koko ajan auki itseä kiinnostaville asioille.”

Tulevaisuuden juttuja selvitetään myös **Osaamisen ennakoinnilla kasvua** -hankkeessa. Hankkeessa valotetaan toimialojen ja uusien kasvualojen tulevaisuuden suuntia sekä selvitetään, millaista koulutusta ja osaamista pk-yrityksissä tarvitaan tulevaisuudessa ja miten niiden liiketoimintaa tulisi kehittää.

”Tietoa kerätään erilaisin menetelmin, muun muassa haastattelulla toimialan avainhenkilöitä”, kertoo hankkeen projektipäällikkö **Sasu Pajala** Uudenmaan ELY-keskuksesta.

Väylä on koko ajan auki itseä kiinnostaville asioille.

TIETO KÄYTTÖÖN

Ennakointiselvityksissä tieto kerätään yksiin kansiin, minkä jälkeen pidetään huoli, että julkaisu ei jää pöytälaatikoihin. Selvitykset teetetään konsulteilla, ja niiden pohjalta esimerkiksi samalla toimialalla toimivalle yritys- porukalle räätälöidään seminaareja ja valmennuksia.

”Jokainen meidän tietopaketeista on johtanut toimintaan. Ennakoinniksi toimintaa voidaan sanoa vasta, kun yhdessä ruvetaan tekemään työtä selvityksen pohjalta”, Pajala korostaa. Pajala painottaa toimialajärjestöjen keskeistä roolia ennakointihankkeissa.

”Niiden kautta tieto leviää tehokkaasti toimialan yrityksiin.”

Ennakoinnin pohjalta voidaan järjestää vaikkapa koulutusta isomalle foorumille. Yksittäisiä yrityksiä ohjataan eteenpäin ELY-keskuksen omien tai muiden yrityksiä auttavien tahojen palvelujen äärelle.

ELY-keskus itse tarjoaa monipuolisia palveluita esimerkiksi kansainvälistymiseen, ideointiin, rahoitukseen ja tuotekehitykseen. ELY-keskus myös kehittää omia palveluitaan vastaamaan yritysten tarpeita hankkeessa kerätyn tiedon pohjalta.

ENNAKOINTI PÖNKITTÄÄ KASVUA

Räkköläinen on luodannut tulevaisuutta Diges ry:n vetämässä luovien alojen yritysten verkostohallituksessa, mikä on yksi hankkeen ennakointia kehittämisprojekteista. Paljon kiittävää palautetta kerännyt verkostohallitus kokoa yhteen yritysten toimitusjohtajia, jotka konsultin johdolla kehittävät hallitustyöskentelyä sekä avaavat tulevaisuuden skenaarioita luovien alojen yrityksille.

Räkköläinen on päässyt verkostohallituksessa pohtimaan yrityksensä laajentamista ja kasvua.

”Päivät olivat todella toimivia ja

Helsingin itsepuolustuskoulu Hipkon Timo Räkköläinen suhtautuu tarkkaavaisesti paitsi otteluvastustajiinsa myös yrityksensä liiketoimintaympäristöön.

niistä on ollut paljon hyötyä. Konsulttien kanssa mietittiin muun muassa oman yrityksen tulevaisuuden tarpeita”, Räkköläinen summaa verkostohallituksen antia.

Yhteistyön kautta Räkköläinen pääsi kiinni palveluihin ja tukiin, joita hän voi liikunta-alan yrittäjänä käyttää ja hakea. Laajentumiseen liittyen yhteistyö on virinnyt Finpron kanssa.

”Samalla sain myös verkoston toisista yrittäjistä. Vaikka yritykset ovat hyvin erilaisilta toimialoilta, keskustelu on hedelmällistä, kun kaikilla on sama tahtotila.”

Hankkeen tiedot

Osaamisen ennakoinnilla kasvua
15.2.2008–31.12.2013

>> www.ely-keskus.fi/uusimaa/EU-rahoitus

tiesitkö?

Selvitystä ja ennakointitietoa kaipaavaa toimialaa, klusteria tai aluetta etsitään avoimilla tarjouspyynnöillä. Kuka tahansa voi esitellä hankkeelle esimerkiksi toimialan, jolle selvitys olisi perusteltu. Hankkeessa on ollut mukana jo 400 yritystä. Yritykset maksavat projektin palveluista omavastuusuuden.

Kuva Marja-Liisa Torniainen

Pelihammasta kolottaa

Pelipiireissä ajatellaan, että ihminen on luonnostaan leikkivä ja hänellä on tarve kokeilla uutta ja oppia tekemällä. Mielikuva indie-pelejä väsäilevistä tietokonenörteistä joutanee romukoppaan.

Hankkeen tiedot

VYYHTI – verkostot, yrittäjyysosaaminen ja yhteistoiminnallisuus luovilla aloilla
1.5.2011–31.12.2013

>> vyyhti.metropolia.fi

“Pelejä voi käyttää minkä tahansa kysymyksiä ratkaisemiseen ja teemojen käsittelemiseen kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla”, Noora Heiskanen vakuuttaa.

Heiskanen osallistuu aktiivisesti pelialan tapahtumiin, opiskelee 3D-animaatiota ja työskentelee alan yrityksessä, joten hän tietää, mistä puhuu. Kun häntä pyydettiin mukaan järjestämään Metropolia ammattikorkeakoulun Vyyhti-hankkeen Shared Gems –pelitapahtumaa, hän oli heti mukana. Hän koordinoi peliseminaarin ohessa järjestettyä 48 tunnin devaus-tapahtumaa.

”Tällaisista alan yhteisistä tapahtumista voi syntyä jotakin aivan uutta!”

Vyyhti-hanke tukee luovien alojen kasvua ja liikkuu akselilla verkostot, yrittäjyysosaaminen ja yhteistoiminnallisuus. Tähän kokonaisuuteen pelialan tapahtuman järjestäminen sopi hyvin.

”Peliala on liiketoimintasektori, joka ponnistaa merkittävästi startup-yrittäjyydestä. Seminaarilla haluttiin myös tuoda esiin alan moninaisuus, sillä pelialalla on valtavasti erilaisia työrooleja”, Vyyhti-hankkeen projektipäällikkö Milla Laasonen kertoo.

PELIT YHDISTÄVÄT OSAAJIA

Menestyminen pelialalla edellyttää monipuolisia osaajia. Tarvitaan ihmisiä, jotka ovat idearikkaita taiteilijoita, kuten visualisteja, graafikoita, koodaajia ja säveltäjiä sekä moniosaajia ja vastuunkantajia, kuten tuottajia.

Shared Gems –tapahtumassa tutustuimme Heiskanen ja Annika Alhokankareen mielestä peliseminaari olikin verraton tilaisuus tutustua toisiin Metropolian opiskelijoihin ja heidän osaamiseensa.

”Opiskelualamme mediatekniikka ja 3D-animaatio sivuavat toisiaan, mutta opiskelun arjessa emme kohta, vaikka annettavaa toisille olisi”, Alhokankare ja Heiskanen pohtivat.

Shared Gems –tapahtuma alkoi 48 tunnin devauksella, jonka aikana kaksi tiimiä käytti 48 tuntia pelin kehittämiseen. Sessio tuotti kaksi hyvin erilaista peliä, joista toinen oli perinteisemmin tarinankerron-taan perustuva, tietokoneella pelattava peli. Toisen ryhmän tuottama peliä pelataan kehon liikkeillä Kinect-ohjainta apuna käyttäen.

Pelin kehittelyn parasta antia oli Heiskanen ja Alhokankareen mielestä yhteistyö erilaisten osaajien kanssa. Parin

vuorokauden puurtamisen jälkeen mieli oli avoin kuulla pelialan guruja kuten Giuliano Cremaschia, Ari Pulkista, Annakaisa Kul-timaa, Petri Purhoa ja Samuli Snellmania.

PELEISTÄ ON MONEKSI

Heiskanen ja Laasonen haluavat laajentaa pelialan ajattelua kaikkeen tekemiseen. He korostavat, että pelit eivät rajoitu pelikonsoleille, tietokoneille tai puhelimiin. Pelit eivät välttämättä myöskään liity ajan kuluttamiseen, vaan niitä voi käyttää mitä moninaisimmissa yhteyksissä esimerkiksi ratkaisemaan yhteiskunnallisia kysymyksiä ja teemoja.

Peli voi kannustaa liikkumaan esimerkiksi lähettämällä pelaajan puhelimeen viestin paikasta, mihin hänen pitää mennä.

”Kun hän on saapunut kohteeseen, GPS-paikannin tunnistaa sen ja puhelimeen tulee viesti seuraavasta etapista. Peli voi myös olla uudenlainen tapa levittää tietoa, pitää yhteyttä ystäviin tai tutustua uusiin ihmisiin”, Heiskanen ideoi.

Hän tapaa verrata pelialan innovaatioita yleisyrityksiä persiljaan.

”Voisin lisätä pelialan ajattelua ja ideoita kaikille aloille.”

Tulos pois pakkaselta

Halu kehittyä ja avata uusia näkymiä toimintaan sekä miinustulos. Siinä syitä, miksi Pääkaupungin turvakoti otti haasteen vastaan ja ryhtyi miettimään toimintatapojaan ja mahdollisuuksiaan toimia yrityksen tavoin.

Pääkaupungin turvakoti ry. on yli kolmekymmentä vuotta tarjonnut ammattiapua perhe- ja lähisuhdeväkivallan kaikille osapuolille. Helsingin kaupunki ja myös muut pääkaupunkiseudun kunnat ostavat yhdistykseltä turvakotipalveluita.

”Meillä on paineita tuottaa palvelut edullisemmin. Muualla Suomessa turvakoteja on jouduttu viime aikoina jopa lakkauttamaan”, huokaa yhdistyksen toiminnanjohtaja **Karola Grönlund**.

Avuksi keksittiin Yhteiskunnallisten yritysten Living Lab -hanke, jonka pilotissa yhdistyksen asioihin tartutaan ennakoluulottomasti ja rohkeasti.

”Hankkeessa testataan yhteiskunnallisen yritystoiminnan mallin toimivuutta eri toimialoilla”, hanketta toteuttavan Syfo Oy:n asiantuntija **Elina Vanhapiha** sanoo.

KUIN YRITYS

Turvakodin on mietittävä toiminnassaan kahta asiakasta. Grönlund muistuttaa, että henkilökunta osaa upeasti auttaa ja tukea palvelua käyttäviä asiakkaita.

”Mutta meidän on keskityttävä myös siihen, mitä palvelun ostava asiakas eli kaupunki haluaa ostaa, ja miten puulaaki pidetään pystyssä.”

Vaikka yritysmaailmasta tutut termit vilisevät keskusteluissa, yhdistyksen väki ei ole säikähtänyt. Hankkeen aikana on päästy käsiksi niin strategiaan, tuotteistamiseen, riskeihin kuin tuloksen tekemiseen.

Grönlund iloitsee keskusteluista, joita hankkeen aikana on käyty.

”Olemme päässeet perusasioiden äärelle. Olemme uudistaneet strategiaa, kirkastaneet missiota, arvoja ja brändiä.”

Avoin keskustelu kattojärjestönä toimivan Ensi- ja turvakotien liiton sekä toisten paikallisten yhdistysten kanssa on avannut uusia latuja. Yhdistysten vertailu ja toisilta oppiminen ovat antaneet eväitä toiminnan kehittämiseen puolin ja toisin.

Toiminnanjohtaja itse sanoo tehneensä lujasti töitä asioiden ymmärtämiseksi ja soveltamiseksi omaan toimintaan. Pikkuhiljaa hän on saanut eväitä avata muutoksia myös muille. Työ on tuotu lähelle työntekijöitä muun muassa henkilöstölle järjestetyssä strategianavauspäivässä sekä työyhteisön hyvinvointipäivässä.

Aiheesta on keskusteltu talossa avoimesti pitkin matkaa. Hyvää palautetta on tullut sitä mukaa, kun muita on tullut yhdistyksestä mukaan ja toiminta on avautunut heille.

”Hankkeen myötä henkilökuntamme jäseniä on päässyt hyviin koulutuksiin. Otimme käyttöön myös henkilöstön työhyvinvointia kartoittavan työkalun”, Grönlund kertoo.

Pääkaupungin turvakoti on tehnyt tärkeää työtä kymmeniä vuosia.

”Käynnissä oleva prosessi on äärettömän arvokas, kun mietimme, miten jatkamme nimenomaan tässä ajassa tätä tärkeää työtä”, Grönlund summaa.

Hankkeen tiedot

Yhteiskunnallisten yritysten Living Lab
1.6.2010–31.3.2013

>> www.yhteiskunnallinenyritys.fi/ota-yhteyttae

tiesitkö?

Yhteiskunnallinen yritys etsii ratkaisuja yhteiskuntamme ongelmiin liiketoiminnan keinoin. Ihmisen ja ympäristön hyvinvointi on keskeistä, ei voitonjako omistajille. Tapa toimia on kohtuullinen ja reilu.

VYYHTI-PELISSÄ PALKINTONA ON RATKAISTU ONGELMA

Vyyhti-peli on lautapeli, jota pelaamalla voi löytää ratkaisuja esimerkiksi yhteisöjen ongelmiin. Peli toimii aktivoijana, jonka avulla erilaisia ryhmiä saadaan ratkaisemaan ongelmia ja toimimaan yhdessä. Pelin edetessä kahdesta kolmeen joukkuetta etsii keinoja purkaa seikkoja, jotka estävät yhteisöjen kehittymistä. Pelissä on myös mahdollisuus tutustua

’vastustajien’ työtapaan ja toimintaan, ja näin poimia virikkeitä omaan työhön.

Peliä ovat menestyksekkäästi pelanneet muun muassa kaupunginosayhdistysten toimijat. Peliä on saatavilla sekä lautapeli- että mattoversiona. Vyyhti-pelin on kehittänyt projektisuunnittelija, kulttuuri-tuottaja yamk **Susanna Snellman**.

Kuvat Emma-Christina Malm

Porvoo Works

Porvoolaisten nuorten työnhaku ei ole ainakaan osaamisesta kiinni, siitä pitävät huolen Haaga-Helian opiskelijat. Jokakeväinen viikon kestävä Porvoo Works -ammattiseikkailu tarjoaa nuorille tietoa työnhausta, työelämästä ja yrittämisestä.

Mistä työtä? Miten haen? Mikä asu työhaastatteluun? Millainen on matkaoppaan työpäivä?

Tuttu juttu tarjoillaan Porvoossa uudessa paketissa.

”Viime kevään tapahtumassa kävijät jaettiin ryhmiin, jotka kävivät pisteitä läpi. Pisteissä oli esimerkiksi ammat-tisuihkuja, joissa eri alojen ammat-tilaiset kertoivat työstään”, tapahtu-man kakkosprojektipäällikkö **Dina Sandberg** kertoo.

Työhaastattelutilanteita pohdittiin draaman keinoin. Kaksi työhaastatte-lua näyteltiin, ja yleisö sai keksiä, mikä meni pieleen ja mikä onnistui.

”Myös kuvitteellisia, samaan paikkaan tulleita työhakemuksia vertailtiin ja niistä keskusteltiin ryhmissä.”

Kotiinviemisiäkin tapahtumasta sai.

”Kaikille annettiin mukaan kansio, jossa oli muun muassa malleja

työhakemuksen ja ansioluettelon kirjoittamiseen ja muuta työnhakuun ja työelämään liittyvää tietoa”, tapahtumaa järjestäneet **Carolina Forsblom** ja **Lillemor Uddström** kertovat.

NUORILTA NUORILLE

Tapahtuman tausta on työnantajien huolella kasvavasta nuorisotyöttömyydestä. Työnantajat myös toivovat nuorilta parempia työelämävalmiuksia. Nyt teemaviikon rasteilta on hakenut oppia kahtena keväänä yli tuhat lähialueen opiskelijaa muun muassa Porvoon lukioista, kauppaoppilaitoksesta ja Laurea ammattikorkeakoulusta.

Osallistuminen ja aktiivinen tekeminen sekä hauskanpito on todettu

Porvoossa oivalliseksi konseptiksi. Tämä näkyy palauteissa.

”Tapahtumassa kerätty palaute on järjestään kiittävää”, sanoo järjestelyitä opettajan ominaisuudessa seurannut **Monika Birkle**.

Tapahtuman suosion salaisuus taitaa olla se, että nuoret tekevät nuorille. Huumorille ja rennolle fiiliksellä on tilaa. Uuden uutukaisen kampuksen aulaan rakennettu rantaloma palkitsi rastien kiertäjät.

”Vierailijat oppivat paljon, mutta ei ole pakko kuunnella tylsiä luentoja. Myös yleensä kriittiset lukiolaiset olivat tapahtumaan tyytyväisiä”, tytötkolmikko nauraa.

Lukemista

Käyttäjälähtöisyyttä oppimassa – SYMBIO Living Lab -hankkeen kokemuksia käyttäjälähtöisestä tapahtumatuotannosta. Toim. Sirpa Lassila ja Teemu Rantanen.

YHDESSÄ NUORTEN HYVÄKSI

Porvoo Works -tapahtuman tausta on *Symbio Living Lab* -hankkeessa. Hankkeen myötä rakennetussa verkostossa etsitään tuoreita ajatuksia muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Yhteistyöhön ovat lähteneet muun muassa seurakunnat, nuorisotoimi ja kaupungin mielenterveyspalvelut.

"Hankkeessa olemme löytäneet uusia yhteistyökumppaneita, jotka eivät suoraan ole tuttuja koulutusohjelmiamme kautta", projektikoordinaattori **Anu Sipilä** kertoo.

Verkoston jäsenet osallistuvat toimintaan parhaaksi katsomallaan tavalla. Verkosto myös elää, kun toiset ovat jättäytyneet sivuun ja uusia on tullut mukaan.

"Mukana on ollut yhteensä noin 60 organisaatiota", Sipilä iloitsee.

Tapahtumien kautta mahdollisimman moni pääsee nauttimaan hankkeen tuloksista. Tapahtumat myös yhdistävät aihepiirejä.

"Porvoo Works -viikkoon sulautuu sekä yrittäjyyden, nuorten hyvinvoinnin että työelämän teemoja."

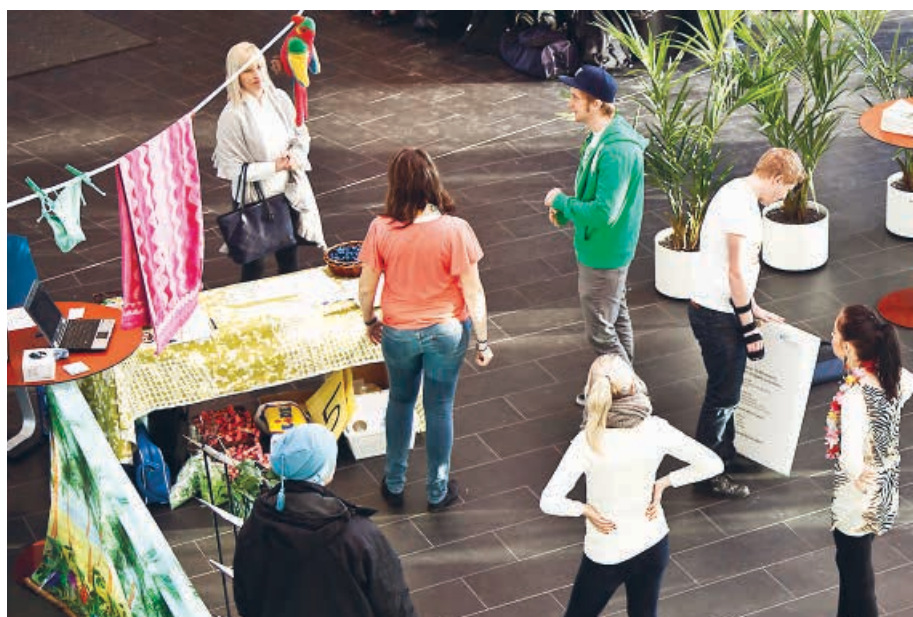
Hankkeen tiedot

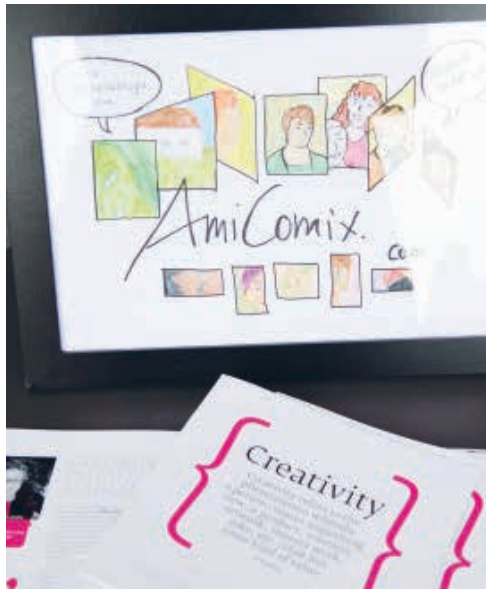
Symbio Living Lab
1.9.2009–31.8.2012

>> www.haaga-helia.fi

Uutiset
työelämästä
kertovat usein
työuupumuksesta,
kiusaamisesta ja
työn saamisen
vaikeudesta.
Ei ole ihme että
nuoret pelkäävät
työelämää.

tiesitkö?

Uusimaa vietti vilkkaan yrittäjyysviikkoa vuonna 2012. EER (European Entrepreneurial Region) on Euroopan unionin alueiden komitean antama tunnustus, joka kertoo, että Uusimaa on yrittäjyyttä parhaiten edistäviä alueita Euroopassa. Teemavuotta toteutti osaltaan yrittäjyyteen kannustava hanke, joka on tähdännyt mm. yrittäjyyssinnon ja yritysosaamisen kasvattamiseen Uudellamaalla erityisesti luovilla aloilla. Tekemisen keskiössä on julkisten toimijoiden, oppilaitosten ja yritysten hyvä kumppanuus ja yhteistyö.

Kuvat Tuula Palaste-Eerola

Nuoret yrittäjät käärivät hihat

Kevättalvella 2012 sarjakuvantekijä **Miia Vistilä** tempautui mukaan Creative-ohjelmaan ja tutustui kuuteen luovaan yrittäjään. Syntyi ryhmä, joka lähti määrätietoisesti kehittämään omaa yritystään ja hiomaan liiketoimintaansa: kukin omaansa mutta yhdessä.

Vistilälle Creativen oppi oli ennen kaikkea lisää varmuutta, ryhtymistä, esillä olemisen taitoa.

”Nyt minulla on rohkeutta toteuttaa isoja juttuja. Kevään projektit Creative-porukan kanssa opettivat konkreettisesti, miten projektin voi toteuttaa yhdessä.”

Talvi ja kevät toivat tullessaan yhteiset esiintymiset yrittäjyystapahtumissa ja messuilla. Loppuhuipennuksena yrittäjät suunnittelivat ja toteuttivat Luovien yrittäjien torin Yleisurheilun EM-kisojen tapahtumapaistoon Helsingin Olympiastadionille. Kukin teki talkootyötä omien voimavarojensa ja ehtimisensä mukaan.

Vistilän mukaan yrittäjien työskentelyä leimasi joustavuus ja töiden jakaminen reilusti. Oli hienoa ja huojentavaakin huomata, että on ihmisiä, jotka aktiivisia ja ottavat vastuuta, eikä kaikki kaadu aina omaan niskaan.

”Yksi mieleenpainuvimpia hetkiä oli, kun tulin ensimmäisenä kisapäivänä stadionille ja näin, mitä muut olivat yön aikana saaneet aikaan”, Vistilä muistelee yhteisiä saavutuksia.

Luovien yrittäjien tori houkutteli kisävijöitä tutustumaan nuoriin yrittäjiin, heidän tuotteisiinsa ja yrittäjyyteen uravaihtoehtona.

**Yrittäjyydessä
viehättää vapaus ja
itsenäisyys. Yrittäjyys on
elämäntapa eikä vain työ.**

”Halusimme tarjota nuorille luovan alan yrittäjille uudenlaisen mahdollisuuden oman liiketoimintansa kehittämiseen”, projektipäällikkö **Arto Bryggare** Uudenmaan liitosta sanoo.

”Yrittäjät saivat tilaisuuksia esitellä omaa liiketoimintaansa, ja EER 2012 -vuosi sai näkyvyyttä”, hän jatkaa.

Rastorin verkostopäällikön ja EER 2012 -vuoden yrittäjyyden muutosagentin **Jaana Paavilaisen** mukaan verkostoissa toimiminen ja yhteistyö ovat yrittäjän menestymisen kannalta ehdottoman tärkeitä taitoja.

”Laskuoppini mukaan yksi plus yksi on neljä”, hän nauraa.

Vistilä allekirjoittaa yhteistyön merkityksen.

Kevät opetti sarjakuvantekijälle paitsi luovuutta ja rohkeutta heittäytyä uusiin juttuihin myös luottamusta siihen, että saa muita mukaan.

”Yhteistyön voima tuli esiin Creativessa aivan uudessa valossa.”

Hankkeen tiedot

Nuoren yrittäjyyden edistäminen
Uudellamaalla – EER 2012
1.1.2011–31.7.2013

>> www.eer2012.fi/fi/esr-projekti

YKSI PLUS YKSI ON ENEMMÄN KUIN KAKSI

Yrittäjien valmennusohjelma Creative syntyi Uudenmaan liiton ja Rastor Oy:n yhteisestä tavoitteesta kannustaa ja tukea nuoria yrittäjiä. Yhteistyö virisi Uudenmaan viettäessä Euroopan yrittäjyysaluevuotta.

Krista Petäjäjärvi on performanssitaitelija.
Kuva on teoksesta Kaikki pienet hevoset
vuodelta 2012.

Kuva Kirsi Gum

Produforum

– kulttuuria, kohtaamisia ja kipinöitä

tiesitkö?

Produforum tarjoaa sähköisiä markkinointikanavia kuten *kulturforum.fi* -verkkopalvelun, johon kuka tahansa voi tuottaa tapahtumia. Sivusto on monikielinen, ja sitä markkinoidaan myös muihin pohjoismaihin. Myös uutiskirjeenä tilattava Kulturpost on saavuttanut suuren suosion.

Kulttuurialan verkosto *Produforum* uskoo yhteistyöhön, joka ei tunne taidemuotojen, kuntien tai toimialojen rajoja. Työtilat, verkostot, neuvonta, ohjaus, koulutukset ja yhteiset markkinointiponnistukset on otettu ilolla vastaan ruotsinkielisen kulttuuriväen keskuudessa.

”Projekti on luonut ruotsinkielisen kulttuurialan kenttään tervetulleen verkoston, johon kuuluu taiteilijoita, kulttuuri-tuottajia, teatteriryhmiä ja paljon muita”, *Produforum* Nylandin projektipäällikkö Anders Derefalk kertoo.

Hanke tukee taiteilijoiden polkua yrittäjän uralle: *Produforum* ajaa määrätietoisesti kulttuurialan tekijöiden mahdollisuuksia elää omalla työllään ja taiteellaan. Derefalk toivoo, että projektissa tehtävän työn myötä yhä useammat kulttuurialan ihmiset löytävät tilaajia ja asiakkaita työnsä.

DRAAMAA TYÖPAIKOILLE

Performanssitaitelija ja taidefasilitaattori **Krista Petäjäjärvi** toimii taiteen ja liike-elämän rajapinnalla. Hän on kehittänyt *Produforumin* puitteissa *Artist Goes Business* -ohjelman. Kahdeksanosaisen työpajasarjan aikana taiteilijat opettelevat paketoimaan omaa osaamistaan tuotteiksi siten, että he voivat tarjota niitä esimerkiksi yrityksiin.

”Taiteen mahdollisuudet liike-elämän ja työyhteisöjen kehittämisessä ovat rajattomat”, Petäjäjärvi sanoo.

Kulttuuri avaa aivan uudenlaisia tapoja kehittää organisaatioita ja yrityksen liiketoimintaa. Taiteilija voi esimerkiksi seurata yrityksen strategiapäivää ja esittää performanssin kokemastaan päivän päätteeksi.

”Tämä avaa työntekijöiden silmät näkemään toimintansa uudessa valossa”, Petäjäjärvi huomauttaa.

Petäjäjärven mukaan yritykset alkavat ymmärtää, millaisia mahdollisuuksia taiteen hyödyntämisessä piilee. Yhteistyöstä innostuvat yritykset ovat usein niitä, jotka ovat ymmärtäneet luovuuden merkityksen.

”Taide-elämys on vahva voima ja yhteisöä voimaannuttava kokemus. Esimerkiksi draaman menetelmillä ja performanssilla voidaan houkuttaa työyhteisön luovuutta esiin.”

Petäjäjärvi kannustaa taiteilijoita lähtemään yrittäjiksi ja luomaan toimeentulonsa omasta osaamisestaan.

”Itse näen, että voin olla omavaraisempi taiteen tekemisessä, kun en ole pelkästään apurahojen varassa.”

Petäjäjärvi toimii itse yrittäjänä osuuskunnassa. *Produforumista* hän on saanut markkinointiapua ja korvaamattomia verkostoja.

”Pienelle kulttuuritoimijalle on ensiarvoisen tärkeää tavata toisia ja yhdistää voimavaransa toisten kanssa.”

Hankkeen tiedot

Produforum Nyland
16.1.2008–31.12.2012

>> www.produforum.fi

Suurpelto sykkii

Kuvat / Marja-Liisa Torniainen

Espoon Suurpeltoon on viime vuosina rakennettu satoja asuntoja. Uudella asuinalueella asuu vuoden 2012 loppuun mennessä noin kaksi tuhatta asukasta, minkä jälkeen aluetta rakennetaan vielä 10–15 vuotta. Yhteinen tekeminen on ollut alusta asti kantava idea alueen rakentumisessa ja palveluiden suunnittelussa.

Espoolaiset opiskelijat ovat mukana masinoimassa palveluita. Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian ja Laurea-ammattikorkeakoulun yhteisessä KOULII-hankkeessa ideoidaan ja kehitetään Suurpellon asukkaille palveluita ja tapahtumia. Keskeistä on asukkaiden ja toimijoiden tutustuttaminen toisiinsa, yhteistyön syntyminen sekä uudenaikaiset, asiakaslähtöiset palvelukonseptit.

LÄHIRUOKA KIINNOSTAA ASUKKAITA

Yksi hankkeessa ideoiduista tapahtumista oli Kukkiva Suurpelto, joka houkutteli yli kolmesataa kävijää toukokuussa 2012.

Hankkeessa todettiin, että alueella asuu paljon tiedostavia ihmisiä, jotka arvostavat lähellä tuotettua ruokaa sekä luomua. **Veera Tammilehto**, yksi tapahtuman lähiruokatorista vastanneista, lähti kehittämään ajatusta eteenpäin.

”Idea lähiruusta oli olemassa ja pikkuhiljaa se täsmentyi lähiseudun tuottajien tuotteita tarjoavaksi toriksi”, Tammilehto kertoo.

Kauklahtelainen Café Brunnsdal pystytti kahvinjanoisille kävijöille kahvilan. Tapahtuman tarjontaa täydensivät muun muassa kirpputori ja yritysesitykset. Suurpellon oma bändi Big Field Band vastasi päivän musiikkitarjonnasta.

Yrittäjä **Satu Malinen** kohtasi torilla

asiakkaiden tulvan. Satumaa Organicsin tarjoamat luomuleivonnaiset loppuivat kesken, vaikka Malinen oli leiponut niitä satamäärin.

”Suurpellon ruokatori oli todella hyvä kauppapaikka, kauppa kävi ja sain paljon uusia asiakkaita”, Malinen iloitsee.

Malinen ehti haistella myös tapahtuman tunnelmaa, ja huomasi sen arvon alueen asukkaille.

”On tärkeää, että ihmiset tulevat vapaa-ajallaan ulos taloistaan, tutustuvat ja tapaavat toisiaan. Tällainen tapahtuma lisää yhteisöllisyyttä.”

AKTIIVISIA TOIMIJOITA KAIVATAAN

Tammilehto keräsi tapahtumasta palautetta osana opinnäytetyötään.

tiesitkö?

Kukkiva Suurpelto -tapahtuma toi alueelle myös viljelylavat, joilla ensimmäisen sadonkorjuun koittaessa rönсыää hyötykasveja ja kauniita kukkia. Lavat rakennettiin tapahtumapäivänä asukkaiden, Espoon kaupungin ja Omnian yhteistyönä. Suurpelto-seura vuokraa lavoja alueen viherpeukaloille.

Haastattelujen ja kyselyjen perusteella kävijät olivat erittäin tyytyväisiä tapahtumarikkaan päivän antiin.

”Asukkaat ottivat tapahtuman iloisesti vastaan ja toivoivat vastaavia päiviä tulevaisuudessakin. Tapahtuman pystyttäminen on tosin iso urak-

ka, ja se vaatii aktiivisen järjestäjän”, Tammilehto muistuttaa.

Suurpelto-seuran puheenjohtaja Cleo Bade toivoo pitkäjänteistä yhteistyötä alueen toimijoiden kesken.

”Alueen kehittäminen lähtee asukkaista itsestään. Lisää aktiivisia toimijoita kaivataan seuraan mukaan.”

Hankkeet tiedot

KOULII, Koulutuksen
Innovaatio & Integraatio-hanke
1.8.2010–31.1.2013

>> www.kouluii.fi

Ympäristötyöhön kuuluvat myös laulut, lorut, perimätieto. Se on laaja käsite.

Yhteisvastuuta ympäristön hyväksi

”Ympäristötyö on yhteisvastuuta. Opetamme yhteisölliseen kasvuun, otamme yhteisen ympäristömme huomioon. On ajatus, että tämä leikkipuisto on meidän yhteinen, ja pidämme tästä yhdessä huolta.”

Näin sanoo Helsingin kaupungin johtava leikkipuisto-ohjaaja **Anna-Leena Soininen**, joka peräänkuuluttaa kestävästä kehitystä teemaksi kaikkeen tekemiseen.

”Ympäristönäkökulma on meillä aina osana työn suunnittelua ja johtamista. Kestävä kehitys otetaan samalla tavalla mukaan kuin talouden suunnittelu tai opetus. Näin saadaan vaikuttavia tuloksia”, hän painottaa.

Leikkipuistot ovat avoimia paikkoja, joissa alueen asukkaat viettävät vapaa-aikaa. Leikkipuistot ovat oiva ympäristö viedä kestävä kehityksen näkökulma kaikkeen tekemiseen. Leikkipuistoissa voidaan jakaa asukkaille tietoa heidän elinympäristöstään ja heidän omista mahdollisuuksistaan vaikuttaa.

”Suurin osa leikkipuistojen kävijöistä on lapsia ja heidän perheitään, joten saavutamme myös perheet lasten kautta. Löytyy lukuisia esimerkkejä perheistä, joissa lapset ovat ohjanneet vanhempiaan vaikkapa järjestämään

4V

Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin -hankkeessa kehitettiin mahdollisuuksia kestäväan, viihtyisään ja vastuulliseen kaupunkiasumiseen yhdessä asukkaiden, asuinkiinteistöjen, koulujen, päiväkotien ja yhdistysten kanssa.

kierrätystä kotona”, Soininen muistuttaa.

LAPSET OSALLISTUVAT

Lapset ja henkilökunta ovat askaroineet energiankulutuksen, jätehuollon ja puistoon liikkumisen ympärillä. Energiankulutusta on vähennetty, ja lapset ovat muun muassa mitanneet

lämpötiloja leikkipuiston tiloissa. Yhteistyössä on järjestetty kierrätykseen meneville jätteille säilytyspaikkoja, tehty muistilistoja ja taiteiltu kuvitettuja huoneentauluja.

”Joissakin puistoissa, missä ei ole jätekatoksessa kierrätysäiliöitä, koululaiset ovat kuljettaneet metalli- ja lasijätettä kärryillä läheisiin keräyspisteisiin”, Soininen iloitsee.

Osana jätehuoltoa kiinnitettiin huomiota myös kesäruokailuun. Tutkimuksessa selvisi, että kesän aikana menee rekkakuormallisia ruokaa hukkaan. Ruuan ja ruokajätteen tilastointia uudistettiin ja seurattiin. Näin ruokatilausmäärät on saatu järjelliseksi, eikä hukkaruokaa tule enää niin paljon.

Omaa ympäristöä otetaan haltuun retkillä ympäristöön ja vaikkapa laskemalla mäkeä.

”Lasken ympäristötyöhön kuuluu myös laulut, lorut, perimätiedon välittämisen. Se on hyvin laaja käsite.”

Hankkeet tiedot

4V: Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin
14.2008–31.3.2011

>> www.4v.fi

KEKE MUUTTI LEIKKIPUISTOIHIN

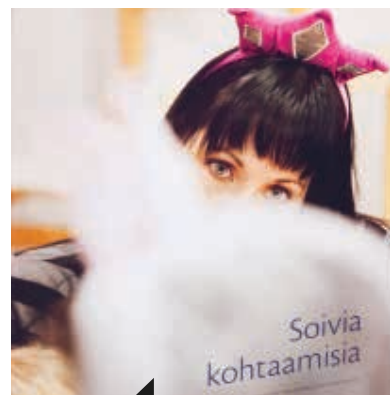
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen luotsaamassa 4V-hankkeessa kestävä kehitys sysättiin uusille urille Helsingin kaupungin leikkipuistoissa. Hanke vahvisti vastaperustettua LeEko-ryhmää, joka edistää leikkipuistojen ympäristötyötä. Ryhmä toimii edelleen aktiivisesti.

Hankkeessa tuotettiin leikkipuistojen opas kestäväan kehitykseen. Keke leikkipuistossa - Kestävän kehityksen

ohjelma kertoo tiiviisti ja käytännönläheisesti leikkipuiston kestävä kehityksen työstä: arkitoimintojen järjestämisestä, puiston käyttäjien osallistumisesta ja kestävä kehityksen huomioimisesta puiston toiminnassa. Kestävän kehityksen tavoitteena on oppia elämään kohtuullisesti, koska maapallo on rajallinen.

*Kulttuuri
ja taide tuottavat
hyvinvointia
ihmisille,
organisaatioille ja
erilaisille ryhmille.*

lukemista

Soivia kohtaamisia. Toim.
Laura Huhtinen-Hildén,
Tarja Raninen, Tuire
Ranta-Meyer. Metropolia
Ammattikorkeakoulu,
kulttuuri ja luova ala 2010.

Kuvat Heidi Söderholm

Soivia kohtaamisia

Hyvä elämä kaipa elähdyttäviä kokemuksia. Kulttuurilla ja taiteella on tärkeä tehtävä kouluissa, työelämässä ja vapaa-ajalla.

”Miten tuoda musiikki ihmisten arkeen, osaksi elämää, sydämen asiaksi?”, kysyy *Kulttuurisilta*-hankkeen johtaja, lehtori **Laura Huhtinen-Hildén**.

Tämän päivän musiikkikasvatuksen ajatellaan tukevan monin eri tavoin kasvua, kehitystä ja hyvinvointia elämänkaaren eri vaiheissa. Taidetyöskentelyssä ja opetuksessa osallisuuden ja onnistumisen kokemus vaatii opettajalta monipuolista osaamista ja ammattitaitoa.

”Nykytietämyksen valossa hyvän ja turvallisen oppimistilanteen tulisi sisältää tunteiden huomioimista, kuulluksi tulemistä, jäsennyttä, haasteissa mukana kulkemista, hoidon elementtejä, läsnäolon kokemuksia ja leikkisyyttä”, Huhtinen-Hildén luettelelee.

Kulttuurisilta-hanke toimi työkaluna, kun musiikkipedagogien koulu-tusta kehitettiin Metropolia Ammattikorkeakoulussa. Koulutusohjelmassa käynnistyi syvälinen pedagogisen ajattelun muutos.

Hankkeessa löydettiin uusia näkökulmia musiikkikasvatukseen, minkä ohella hanke tarjosi syvähydyttäviä hetkiä kulttuurin ja erityisesti musiikin parissa. Erityisesti huomioitiin kaupunkilaiset, jotka usein jäävät kulttuuri- ja taidekokemusten katvealueelle, kuten lapset, nuoret, maahanmuuttajat ja vanhukset.

Hankkeet tiedot

*Kulttuurisilta – Osallistava
kulttuurikasvatus pääkaupunki-
seudun palvelutuotannossa
1.8.2008–31.7.2011*

>> kulttuurisilta.metropolia.fi

Kuva Tuula Palaste-Eerola

Asukkaat ja työntekijät ovat Auroratalossa

samaa sakkia

"Jokainen oli hän vaan, kukaan ei ollut rivistä korkeammalla. Jokainen on samanarvoinen, on henkilökuntaa tai asukas", kuvaa Kari Hämäläinen ajatuksiaan yhteisövalmennuksesta ja siitä, miten se on vaikuttanut Auroratalon väkeen.

"Helsingin Diakonissalaitoksella nimenomaan on sellainen humanistinen ote, tavallaan täällä tullaan mun puolelle, on alusta asti tultu", jatkaa toinen Kari, lähes kaksi vuotta Auroratalossa asunut Kari Vähä-Aho.

Juuri toisen puolelle asettumisesta, nähdäksesi ja kuulluksi tulemisesta, omaan itseen ja yhteisöön tutustumisesta sekä paremmasta itsetunnosta on kysymys valmennusmallissa, jota kokeillaan Helsingin Diakonissalaitoksella sekä Helsingin, Vantaan ja Espoon kaupunkien asumispalveluissa. Aktiiviseen asumiseen -hankkeessa etsitään yhteisöllisyyteen kannustavia toimintatapoja, joilla tähdätään onnistuneeseen asumiseen ja asukkaiden kuntoutumiseen.

Hankkeen tulokset näkyvät Vähä-Ahon ja Hämäläisen olemuksesta ja väliin pirskahtelevasta ilosta ja naurusta, kun menneitä muistellaan.

Erityisen hankkeesta tekee myös se, että ensimmäistä kertaa osallistavan yhteisövalmennuksen menetelmiä sovelletaan samanaikaisesti myös henkilökunnan valmennukseen.

"Valmennuksen systeemi on sellainen, että kaikki yhdessä päättää: me jotka asutaan täällä ja henkilökunta. Meille asukkaille on paljon apua ja etua tästä, mutta luulen että henkilökunnalle enemmän vielä", toteaa Hämäläinen.

ARVOT TARKASTELUUN

Molemmat Karit ovat käyneet valmennuksen, jossa osallistuvien ryhmä on kokoontunut seitsemän viikon ajan, kerran viikossa. Yhteisövalmentajana Helsingin Diakonissalaitoksella toimiva Kirsti Rinta-Panttila iloitsee asukkaiden sitoutumista säännölliseen toimintaan.

"Se on jo mieletön saavutus, että ihmiset, joiden elämä on yleensä levotonta, ovat seitsemänä päivänä mukana ryhmässä. Ihmisten elämään tulee uusi ulottuvuus."

Asukkaat tekevät arvosukupuun, joka haastaa heidät pohdintaan: mistä minä tulen, mitkä arvot

**Yhteisövalmennuksesta
muodostuu se yhteisö, me
kaikki ollaan meitä kaikkia!**

Hankkeet tiedot

Aktiiviseen asumiseen – Palvelukäyttäjien yhteisö rakenteiden kehittäminen
1.8.2011–31.7.2013

>> [www.hdl.fi/fi/palvelut/
asumispalvelut/503-aktiiviseen-asumiseen](http://www.hdl.fi/fi/palvelut/asumispalvelut/503-aktiiviseen-asumiseen)

Aurorallossa jokaisen sana on tärkeä ja asioista päätetään yhdessä, sanovat asukkaat Kari Vähä-Aho (oik.) ja Kari Härmäläinen.

kantavat minua tänään, mistä ja keneltä olen ne saanut?

”Osallistujat keskusteleivat pareittain ja halutesaan jakavat mietteensä isossa piirissä. Yleensä kaikki haluavat, koska tilanteessa ihminen tulee erityisellä tavalla nähdäksi ja kuulluksi”, Rinta-Panttila kertoo.

Seuraavaksi parit etsivät voimavaroja itsestään ja toisistaan: missä minä olen hyvä, missä sinä olet hyvä. Sitten lähdetään tutkimaan ympäristöä, jolloin pysähdytään katsomaan, mitä ympäristössä tapahtuu. Tehdään retkiä esimerkiksi päiväkeskuksiin, kauppakeskuksiin, rautatieasemalle.

Pohjatyön jälkeen tartutaan kehittämishankkeisiin, jotka ovat esimerkiksi konkreettisia ratkaisuja yhteisön ongelmiin ja pullonkauloihin.

”Asukkaat ovat muun muassa perustaneet kaksi yhteisökahvilaa, jotka toimivat edelleen. He ovat myös laatineet vuosikalenterin sellaisista tapahtumista, joihin he haluavat osallistua ja noudattaneet sitä”, hankkeen projektipäällikkö Teela Pakkasvirta sanoo.

Lopputulena yhteisöllisyys vahvistuu, yhteistyö omassa yksikössä paranee, asukkaat saavat voimia ja vastuuta.

NELJÄN SEINÄN SISÄLTÄ NÄYTTELIJÄKSI

Molemmat Karit asuvat omassa asunnossaan, osallistuvat mielellään tapahtumiin, auttavat ja kannustavat muita.

Härmäläiselle on muodostunut omassa asuinkeroksessaan huolehtijan rooli.

”Aika paljon otan vastuuta, mutta sitten saatan pyöriä tuolla ja saattaa olla, että siinä huikka maistuu. Sitten mä taas herään todellisuuteen, se on jonkinlainen vastuu itsestä ja muista täällä. Sitä vastuuta haluaisin mahdollisimman monelle näiden kurssien kautta. Että ajattelisin muutakin kuin itteänsä.”

Vähä-Aho tuumii, että yhteisövalmennuksen keinot purevat syrjäytymiseen erinomaisesti.

”Me kaikki täällä asuvat ollaan uhreja, kuka milläkin tavalla. Kun kokee itsensä uhriksi, se muokkaa mielentilan sellaiseksi, että vetäytyy syrjään. Valmennus vaikuttaa juuri siihen, että se uhriutuminen loppuu, ruvetaankin olemaan ihmisiä.”

Vähä-Aho on mennyt mukaan sketsiryhmään, jolle näyttelijä-ohjaaja-käsikirjoittaja Ari Wahlsten on ohjannut valmennuksesta nousseita, kaikille tuttuja ja vaikeitaakin aiheita. Sketseissä saavat kyytiä niin alkoholiongelmien, sosiaalijärjestelmän kuin romanikerjäläisetkin.

Suuren suosion saavuttanut ryhmä on osoitus siitä, miten kulttuuri ja taide yhdistyvät yhteisövalmennuksen ideologiaan.

”Valmennus teki mulle erinomaisen hyvää. Kun tulin tänne, olin taipuvainen olemaan omissa oloisani ja tein omia juttujani. Täällä mut kuitenkin suvaittiin ja tavallaan minutkin opetettiin suvaitsemaan”, Vähä-Aho sanoo.

Staran tuike

johdattaa nuoria eteenpäin

Stara syntyi aikana, jolloin nuorten tilanne työmarkkinoilla oli tukala. Vuonna 2010 Länsi-Uudenmaan TE-toimiston alueella oli 400 nuorta vailla työtä, eikä tehokasta keinoa luovia työelämään ollut tarjolla. Stara-projekti pystyy sekä ottamaan sisään paljon nuoria että tarjoamaan heille henkilökohtaista apua, tukea ja ohjausta.

”Stara lähti tavoittelemaan taivaita”, projektipäällikkö **Päivi Peltoniemi** Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä Luksian aikuisopistosta muistelee.

Haluttiin, että jakso olisi mahdollisimman pitkä, jotta nuoren tilanne ehtisi selkiintyä. Haluttiin myös, että kokonaisuudessa olisi useita ulottuvuuksia, jotta jokainen nuori saisi omista lähtökohdistaan käsin eväitä elämäänsä ja uraansa varten.

”Tärkeintä oli luoda malli, joka joustaa nuoren tarpeiden mukaan”, Peltoniemi kertoo.

Kehittyi 90 päivän kokonaisuus, joka tarjoaa henkilökoh- taista ohjausta, työhöntutustumisjaksoja, studiotyöskentelyä sekä lyhytkoulutuksia. Näiden tähtituotteiden ohella nuori saa tukea samassa tilanteessa olevilta sekä tietoja, taitoja ja itseluottamusta työuraansa varten.

Peltoniemi iloitsee kasvutarinoista, joita Stara-projektissa on nähty.

”Nuoret ovat kokeneet ensiarvoisen tärkeiksi aikuisen avun ja kannustuksen. Myös projektin kautta tulleet kontaktit työelämään ovat nuorille korvaamattomia.”

Nuoret tulevat projektiin TE-toimiston ohjaamina. Peltoniemen mukaan Starasta hyötyvät eniten nuoret, joilla on tarve ja halu löytää uusia mahdollisuuksia itsestään, mutta jotka tarvitsevat tähän kannustusta.

Projektin tulokset näkyvät lukuina tulossarakkeissa, mutta Stara kantaa nuoria eteenpäin myös yli tilastojen.

”Moni on löytänyt oman kiintotätensä, elämänsä uuden suunnan.”

Hankkeen tiedot

STARA
1.8.2010–30.6.2013

>> www.luksia.fi > Luksia >
Projektit ja hankkeet > Stara

Nummelalainen Sami Rasinkangas sai Staran kautta työharjoittelupaikan ja haluamansa suunnan uralleen.

Kuva Marja-Liisa Torniainen

STARA TOI TYÖPAIKAN

Sami Rasinkangas (21) on yksi kevään 2012 staroista. Hän huomasi jo opiskeluaikana, että levyseppähitsaajan hommat eivät ole häntä varten. Kun vielä armeija keskeytyi lonkkavaivan takia, tuli TE-toimiston tiski tutuksi.

TE-toimiston kautta Rasinkangas haki ja pääsi mukaan Staraan. Sosiaaliselle kaverille se sopi hyvin, sieltä sai uusia tuttavuuksia ja toimintaa tyhjiksi käyneisiin päiviin.

”Minulle oli selvää, että haluan myyntitöihin, ja selvisi nopeasti, että Staran kautta voi löytyä mahdollisuus.”

Rasinkangas suoritti kevään aikana Staran tarjoamia lyhytkoulutuksia ja osallistui hankkeen projekteihin. Tärkeintä antia oli kuitenkin harjoittelupaikka.

Rasinkangas sai Staran projektityöntekijältä suosituksen, minkä kanssa hän marssi DNA Kauppaan ja sai sieltä harjoittelupaikan. Harjoittelun jälkeen Sami jatkoi liikkeessä osa-aikaisena myyjänä.

”Olisinko mennyt kysymään työpaikkaa ilman Staraa? En missään nimessä olisi mennyt, myy nyt itsesi myyjälle haastattelussa, se on melkoisen haastavaa”, Rasinkangas nauraa.

Myyntityötä on luvassa jatkossakin, sillä DNA:n jälkeen Rasinkangas sai pestin Shop-in-Shop -myyjänä TeliaSonera Finlandilla.

Starasta apua saanut nuori pitää projektia tehokkaana keinona puuttua nuorten syrjäytymiseen. Ainainen hakemusten lähettäminen ja toimettomuus turruttavat.

”Se syö pidemmän päälle, vaikka olisi kuinka positiivinen.”

tiesitkö?

Stara tavoittaa hankeaikana noin 300 nuorta, joista 70 prosenttia saa työ- tai opiskelupaikan projektin jälkeen. Kustannukset ovat 2 500 euroa nuorta kohden. Projektin jälkeen Stara jää elämään alueella mahdollisesti TE-toimiston ostamana työvoimapolitiisena koulutuksena.

Ajoissa Ankkuriin

Ankkuritoiminta on osa lasten ja nuorten syrjäytymistä ja rikollisuutta ehkäisevää työtä Hämeenlinnassa, Forssassa ja Riihimäellä. Kunnasta ja tapauksesta riippuen nuorta ja hänen vanhempiaan jututtavaan ankkuritiimiin kuuluu poliisi, sosiaalityöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja ja nuorisotyöntekijä.

TEHOKAS MALLI NUORTEN SYRJÄYTYMISEEN

Ankkuritiimistä otetaan yhteyttä nuoren kotiin viikon sisällä, usein jo vuorokauden kuluttua tapahtumista. Nopea reagointi on mahdollista, sillä ankkuritiimi käy läpi poliisin raportit ja hätäkeskusilmoitukset. Tieto ankkuritiimille voi tulla myös esimerkiksi koulusta tai kaupasta.

Ankkurin vahvuuksia ovat monipuolinen asiantuntemus ja toiminnan riipeys.

”Nuoren tilanteeseen puututaan heti ensimmäisestä rikkeestä. Toiminta on myös ennaltaehkäisevää, kun pieniinkin rikoksiin puututaan heti. Useimmiten nuori ottaa opiksi ensimmäisestä kerrasta”, vanhempi konstaapeli **Sirkku Nurmi** Forssan Ankkuritiimistä sanoo.

”Moniammatillinen yhteistyö takaa, että nuorta autetaan eteenpäin.

Ankkuritiimi saa kiinni myös koulu-pudokkaita”, Nurmi muistuttaa.

Ankkuritoimintaa on käynnistetty ja kehitetty Sosiaalikehitys Oy:n hankkeessa, mikä jälkeen toiminta on vakiintunut osaksi poliisin toimintaa.

”Nyt ankkuritoimintaa viedään eteenpäin valtakunnan tasolla, sillä se on otettu sisäisen turvallisuuden ohjelmaan”, sanoo apulaispoliisipäällikkö **Mika Heikkonen** Kanta-Hämeen poliisilaitokselta.

HARVAT UUSIVAT TÖPPÄILYNSÄ

Ankkuritapaamisiin kutsutaan kaikki alle 18-vuotiaat, jotka joutuvat poliisin kanssa tekemisiin ensimmäistä kertaa sekä alle 15-vuotiaat epäillyt tekijät vanhempineen. Poliisin mukanaolo on monelle hätkähdyttävä ja riittävän pysäyttävä, jotta teko jää viimeiseksi.

”Uusijoita on todella vähän, poliisi törmää vain alle kymmenen prosenttiin ankkurimyllyn käyneistä uudelleen”, Nurmi kertoo.

Ankkuri heitetään nuoren suuntaan ennen kuin ongelmat ehtivät kasvaa vyyhdiksi. Tapaamisia on yhdestä viiteen kertaa.

”Tämä olisi pitänyt tehdä jo silloin kun olin 13-vuotias”, 17-vuotias taparikollinen sanoo ankkuripalvelusta.

APUA PERHEISIIN

Ankkuri saa tiedon myös kaikista poliisin tietoon tulleista perheissä tai muissa läheisissä ihmissuhteissa tapahtuneista väkivallanteoista. Monipuolinen edustus tiimissä mahdollistaa kriisiavun, rikostutkinnan ja lastensuojeluun liittyvät asiat. Perhettä tukee psykiatrinen sairaanhoitaja, joka tarjoaa keskusteluapua ja huolehtii siitä, että koko perhe saa riittävän tuen.

Perhe- ja lähisuhdeväkivaltatapauksissa ankkuritiimi ottaa yhteyttä mahdollisuuksien mukaan jo saman päivän aikana. Ankkurin sairaanhoitaja ja sosiaalityöntekijä tapaavat asiakkaita useimmiten neljästä viiteen kertaa. Ankkuri ohjaa asiakkaat tarvittaessa eteenpäin esimerkiksi terveydenhuollon palveluihin.

Hankkeen tiedot

Ankkuritoiminnan käynnistämisen ja kehittämishanke
13.2010–29.2.2012

>> www.poliisi.fi/kanta-hame >
Ankkuri-toiminta

Ehkä ilo...
oli tietoa elämästä.

Kuva Marja-Liisa Torniainen

Uuden edessä

uudessa maassa

Hind Suliman tuli Sudanista Egyptin kautta Suomeen seitsemän vuotta sitten. Kirjanpitäjän korkeakoulututkinto ja oikeastaan kokonainen elämä jäivät taakse. Samassa tilanteessa oli yhdeksän vuotta sitten **Sara Ali Salh**, joka jätti Irakiin toimistotyöt talousministeriössä.

”En oppinut suomea, koska olin lasten kanssa kotona”, Suliman kertoo nyt.

Ali Salh ei oppinut suomea, koska ei halunnut. Hän toivoi pitkään palaavansa takaisin Irakiin. Eikä opiskeluun ollut mahdollisuuttakaan, koska pienet lapset pitivät kielitaidottoman naisen kotona.

Ali Salh ja Suliman kuuluivat Helsingin kaupungin sosiaaliviraston Chili-hankkeessa järjestettävästä kurssista eri teitä. Sosiaalisen vahvistamisen ja suomen kielen opiskelun yhdistävä SOVAKI-kurssi imaisi heidät heti mukaansa.

Kurssin ajaksi oli järjestetty lastenhoito alle kolmevuotiaille lapsille, mikä mahdollisti naisten osallistumisen.

”Silloin 1-vuotias poikani **Mahdi** oli tosi iloinen hoidossa. Häinkin oppi suomen kieltä, sillä hoitajat puhuivat suomea”, Suliman iloitsee.

Naiset keuhuvat vuoden mittaista kurssia yhdestä suusta.

”Kurssi oli tosi hyvä. Opimme kieltä, ja jos halusi kysyä mitä tahansa asiaa, ohjaajat auttoivat aina. Saimme myös uusia ystäviä.”

KIELEN KAUTTA VAHVAKSI

Kurssin ohjaaja **Miia Komppa** muistuttaa, että kieli on ensiarvoisen tärkeä maahanmuuttajan itsetunnon vahvistajana.

”Koodit, joiden varassa ihminen toimii, ovat erilaisia eri maissa ja kulttuureissa. On tärkeää oppia kieltä, saada tietoa ympäröivästä yhteiskunnasta ja tutustua toisiin ihmisiin.”

Chili-hankkeen projektipäällikkö **Else Kruskopf** ja kurssilaisten vertaisohjauksesta vastannut projektityöntekijä **Ala Saeed** korostavat sosiaalista vahvistamista kielen ohella.

”Maahanmuuttajat tarvitsevat kokonaisvaltaista tukea elämänhallintaan”, Kruskopf sanoo.

”Monet saivat täältä uskomattoman paljon rohkeutta ja voimaa”, Saeed kertoo.

Projektin voima-annokset muistuttavat luottamuksen ja yksilöllisen huomion tärkeydestä. Maahanmuuttajat elävät moninaisissa elämäntilanteissa, ja heillä voi olla vaikeita ongelmia.

”Kaikki eivät välttämättä pysty keskittymään tavallisilla kielikursseilla. Vaikka meidänkin kurssimme olivat tavoitteellisia, ylhäältä saneltua pakkoa osallistua ei ollut. Mukaan ehti, vaikka olisi muutama kerta jäänyt välistäkin.”

OIVALLUKSIA JA ITSETUNTOA

Kurssin teemoiksi nousivat muun muassa terveys ja sairastaminen, päivähoito, liikkuminen julkisilla, harrastukset,

työelämä sekä kulttuuri.

Monia keskusteluja jatkettiin toisaalla asiantuntijoiden kera. Vertaisryhmät kokoontuivat yhteisö- ja kulttuuritalo Mellarissa Mellunmäessä sekä Itä- ja Pohjois-Helsingin leikkipuistoissa ja asukastaloilla.

”Vertaisryhmät olivat kaikille avoimia. Niissä itsekkin kotoutumisprosessin läpikäyneet ja ohjaajat tukivat naisia kaikkien asioiden hoidossa”, Kruskopf kertoo.

Jokainen sai kursseilta jotakin. Menestystarinoita löytyy, mutta tärkein on suunta eteenpäin.

”Hienointa on, että siihen omaan kohtaan syttyy jotain. Kuka saa mitään: itsetuntoa, rohkeutta tai oivallusta. Ajatuksen, miten uusi yhteiskunta toimii ja mitä mahdollisuuksia se tarjoaa.”

tiesitkö?

Espoon Kipinä on osa KOPPI-hanketta. Hankkeessa selkeytetään ja kehitetään kuntouttavaa työtoimintaa.

Kuntouttavaa työtoimintaa käytetään apuna, kun selvitetään henkilön työ- ja toimintakykyä tai parannetaan vaikeassa tilanteessa olevien ihmisten edellytyksiä työllistyt. Espoon lisäksi osahankkeita on Forssan seudulla ja Vantaan kaupungilla.

Hankkeen tiedot

Chili, Tieto ja sosiaalinen integraatio
työ- ja oppimisen näköjen mahdollistajana
1.12.2008–30.4.2012

>> www.hel.fi/hki/Heke/fi/Etusivu > Maahanmuutto
> Hankkeet > ESR-hankkeet > Chili

Sara Ali Salh (vas.) ja Hind Suliman
haaveilevat lähihoitajan ammatista.

Kipinä iskee Espoossa

Kipinä on uudenlaista yhteistyötä asiakkaiden, kaupungin, seurakunnan ja järjestöjen kesken. Kipinän osallistujat ovat aikuisia tai nuoria aikuisia, jotka eivät vielä ole työssä, koulutuksessa tai kuntouttavassa työtoiminnassa.

Käytännössä osallistujien kanssa keksitään mielekästä tekemistä ja järjestetään tarvittaessa jatkopolkuja kaupungin ja muiden tahojen palveluihin.

”Asiakkaat ovat alusta saakka olleet mukana, ja se on tehnyt tästä raikkaamman näköistä”, kertoo projektisuunnittelija Hilla-Maaria Sipilä Espoon kaupungin aikuisten sosiaalipalveluista.

KIPINÄ KLUBIN OVET OVAT AINA AVOINNA

Espoon Kipinä on järjestänyt Kipinä klubeja, joihin on ollut helppo päästä mukaan. Kaupungin palveluihin pääseminen voi olla monimutkaista ja hidasta, koska hakumenettelyihin kuluu aikaa. Kipinä klubiin ei tarvitse lähetettä, vaan mukaan voi vain ilmoittautua.

”Kipinä klubissa päästään heti toimintaan, tekemään jotakin mielekästä. Samalla osallistujien tarpeita voidaan arvioida”, Sipilä sanoo.

Viime kevään Kipinä klubissa muun muassa lumikenkäiltiin, tutustuttiin työpajojen toimintaan, kokattiin yhdessä, pelattiin, ulkoiltiin ja juteltiin. Asiakkaat ja heille tärkeät toimijat tulivat sinuiksi.

Kipinä klubi vannoo yhteistyön nimiin: toimintaan osallistuvat ideoivat tekemistä yhdessä. Asiakkaiden lisäksi toimintaan ovat lähteneet mielenkiinnolla mukaan esimerkiksi kaupungin työllisyyspalvelut, Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry, Espoon seurakunnat, vuokra-asuntoja tarjoava Espoonkruunu Oy sekä kaupungin tahoja kuten talous- ja velkaneuvonta ja liikuntapalvelut.

HYÖRINÄÄ ASIAKKAAN YMPÄRILLÄ

Sipilä muistelee yhteistyökumppaneiden tapaamista, johon oli kutsuttu asiakas kertomaan kokemuksistaan.

”Kaikki tunsivat asiakkaan, ja asiakas tunsikin kaikki läsnäolijat. Me muut emme kuitenkaan tunteneet toisiamme”, naurahtaa Sipilä.

Sen sijaan, että eri tahot hyörivät asiakkaan ympärillä itsekseen, palvelujärjestelmään haetaan nyt yhtenäisyyttä. Projektin pyrkii luomaan verkostoja, saattamaan toimijoita yhteistyöhön, madaltamaan kynnystä asiakkaan suuntaan sekä tasoittamaan asiakkaan polkua palveluihin.

Parasta mahdollista toimintamallia vasta hiotaan.

”Olemme luomassa työntekijöillekin uutta tapaa kohdata asiakkaita. Etenemme pienin askelin löytääksemme toimintamallin, joka jäisi osaksi työtämme.”

Projektin tiimoilta ollaan pestaamassa ryhmätoimintojen koordinaattoria vastaamaan Espoon Kipinän jatkosta. Työntekijöiden näkökulmasta koordinaattori on tervetullut lisäresurssi, jonka turvin Kipinää voidaan edelleen jalostaa.

”Kipinä on otettu innolla vastaan. Siitä on tullut toimintaa, johon ihmiset haluavat osallistua ja josta he kokevat saavansa apua.”

Hankkeen tiedot

KOPPI - kohti kuntouttavampia
työelämäpalveluita
1.6.2011–31.12.2013

>> www.thl.fi/koppi

Kuva Marja-Liisa Torniainen

Maahanmuuttaja

matkalla työelämään

”Minusta on häpeä, jos istuu vaan. Se on iso häpeä, haluan tehdä työtä”, sanoo hoiva-alan ammatista haaveileva Hue Ho Thi.

Töitä Ho Thi on saanutkin tehdä esimerkiksi päiväkodissa ja vanhusten parissa, mutta pätkissä. Työttömyyden koittaessa ja töiden ohellakin hän palaa Pihlajaan, Vantaan Naisresurssikeskukseen, hakemaan kannustusta ja neuvoja – ja myös auttamaan toisia.

Vantaan Nicehearts Oy:n ylläpitämään naisresurssikeskukseen on helppo tulla. Naiset ja tytöt voivat vain kävellä sisään, jolloin esimerkiksi Pihlajassa työskentelevä Hannele Lilja voi siltä istumalta ottaa tulijan mukaan toimintaan.

”Pystymme etsimään joustavasti ratkaisuja, koska emme ole viranomaistoimija”, Lilja kertoo.

Pihlajassa luodaan naisten keskinäisiä verkostoja ja edistetään eri-ikäisten ja eri kulttuureista tulevien naisten kohtaamisia arjessa. Talossa tarjotaan työtoimintaa ja autetaan työ- tai koulutuspaikan etsimisessä.

KOHTAAMISEN TAITO

Hue Ho Thi tuli Pihlajaan, kun vaikeudet uudessa elämässä Suomessa kasaantuivat. Yhteinen sävel Liljan kanssa löytyi, kun aikaa kului.

”Autettavan on annettava lupa, että häntä saa auttaa”, Lilja korostaa.

Kokemus on opettanut ohjaajia ottamaan naiset ja tytöt vastaan. Ohjaajat kohtaavat jatkuvasti kokonaisia elämän kirjoja, kun he auttavat, opastavat ja järjestävät asiakkailleen jatkopolkuja. Maahanmuuttajanaiset rikastuttavat Pihlajan toimintaa omilla kulttuureillaan.

Välillä Pihlajassa tarvitaan kulttuuritulkkia ja siihen rooliin Ho Thi sopii hyvin. Hänellä on tietoa, kokemuksia ja herkkyyttä.

”On tilanteita, jolloin Hue huomaa, että nyt Hannele ei tajua. Sitten Hue auttaa tulkkamaan tilanteessa, ja päästään eteenpäin, Lilja nauraa.

Hankkeen tiedot

Mahdollistaja
19.2008–31.8.2011

>> www.syfo.fi/mahdollistaja

OHJAAJAN AMMATTITAITO KOHDALLAAN

Työelämän valmennus on hyvin kokonaisvaltainen prosessi ja kysyy ohjaajalta venymistä suuntaan jos toiseenkin. Ohjaajan työtä ja työkaluja on pohdittu Pihlajassa muun muassa Mahdollistaja-hankkeessa, jossa kehitettiin maahanmuuttajien työllistymistä edistävää ohjausta.

”Mietimme ohjaajan roolia monilta eri kanteilta ja kiinnitimme huomiota työympäristöön”, Lilja muistelee.

Syfo Oy:n koordinoimassa hankkeessa koottiin käsikirja, jota voivat käyttää kaikki maahanmuuttajien työllistymisen parissa toimivat.

”Me toimimme hankkeeseen työelämän valmennuksen näkökulmaa ja toisaalta saimme vastavuoroisesti hyviä näkökulmia kuntoutuksen työtoiminnan puolelta”, Lilja sanoo.

Mahdollistajan kaltaiset hankkeet antavat mahdollisuuden kehittää toimintaa ja pysähtyä asian äärellä. Hankkeiden onnistumisen kannalta Lilja pitää ensiarvoisen tärkeänä, että oma perustoiminta pidetään projekteissa näkyvästi mukana.

”Näin hankkeen hyödyt tulevat heti osaksi omaa toimintaa.”

Ho Thi on siirtynyt ohjattavasta ohjaajaksi, sillä hän opettaa Pihlajassa punontaa. Materiaali vain on vaihtunut synnyinmaan Vietnamin bambusta kahvipaketteihin.

”Ohjaan myös askartelua ja toimin Vantaan Niceheartsin hallituksessa. Ja pidän huolta kukista täällä”, Ho Thi hymyilee.

”Haluan auttaa, minulla on suuri sydän.”

Hue Ho Thi (oik.) esittelee punomaansa laukkaa Hannele Liljalle Vantaan Naisresurssikeskus Pihlajassa.

Ohjaajalla on ainutlaatuinen mahdollisuus olla läsnä asiakkaan arjessa työn lomassa.

lukemista

Maahanmuuttajat mukaan - Käsikirja maahanmuuttajan kuntoutuksen työtoiminnan ja tuetun työllistymisen ohjaukseen. Kaija Hänninen (toim.) www.syfo.fi/mahdollistaja

STARTTI SUOMEN KIELEN OPISKELUUN

Testipiste on paikka, jossa arvioidaan aikuisen maahanmuuttajan valmiudet oppia suomen kieltä. Mikäli asiakas ei osaa kieltä vielä lainkaan, hänet tavataan ja hänen opiskeluvalmiutensa arvioidaan. Jonkin verran suomea osaavaa haastatellaan ja testataan kolmisen tuntia. Lähtötason selvittyä asiakas ohjataan oman tasoiselle kielikurssille.

Yhtenäinen testaus on tasapuolista ja oikeudenmukaista, koska kaikki testataan samoin kriteerein. Jokainen aloittaa opiskelun omalta tasoltaan, jolloin koulutukseen ja työmarkkinoille pääsy nopeutuu.

Testauksen ohella saadaan arvokasta tietoa maahanmuuttajien koulutustarpeista, jota voidaan hyödyntää koulutustarjonnan suunnittelussa.

Testipisteen lähtötasotestiin pääsee ainakin toistaiseksi vain TE-toimiston kautta. Helsingissä sijaitseva Testipiste palvelee Helsingissä ja Espoossa asuvia maahanmuuttajia, jotka ovat työttöminä työnhakijoina. Kuukausittain lähtötasotestissä käy muutamia satoja asiakkaita. Testipiste on otettu käyttöön myös Tampereella.

Projekti toteutetaan kotouttamiskoulutusta pääkaupunkiseudulla järjestävien

oppilaitosten yhteistyönä. Projektia koordinoi Axxell Monikulttuurisuuskeskus, ja projektikumppaneita ovat Amiedu, Edupoli ja Eiran aikuislukio.

Hankkeen tiedot

Testipiste – aikuisten maahanmuuttajien kielitaidon arviointikeskus
14.2010–31.3.2013

>> www.testipiste.eu

Luontoarvot ja matkailu lyövät kättä saaristossa

Kuvat Marja-Liisa Torniainen

Saariston kansallispuisto komistuu

Tammisaaren saariston kansallispuisto on monipuolinen ja suosittu vierailukohde Länsi-Uudellamaalla. Metsähallituksen masinoimassa hankkeessa parannetaan monin eri tavoin kansallispuiston ja läheisten suojelualueiden saavutettavuutta ja tehdään kohteita kävijöille turvalisiksi ja houkutteleviksi. Myös alueen kulttuuri saa nostetta.

Jussarön saari Tammisaaren kansallispuiston kaakkoiskulmalla on omalaatuinen käyntikohde luontoa ja kiehtovaa historiaa vaaliville matkailijoille.

”Saaren länsipuolella on metsää, joka on saanut olla koskemattomana vuosisatoja. Metsässä on aarniometsän piirteitä, mikä on hyvin epätavallista merivöhykkeellä ulko-saaristossa”, kertoo ylitarkastaja Kirsi Hellas Uudenmaan ELY-keskuksesta.

KAIVOSHISTORIA JA LUONTO TUTUKSI

Saaren itäpuolen luontoon on vaikuttanut suuresti kaivostointi, jota siellä harjoitettiin 1950-luvulla. Kävijää hätkäyttävät kaivostoiminnan jälkeen jättämät rakennelmat, rauniot ja louhokset sekä muutokset saaren luontoon.

Suurin osa rakenteista on päätetty jättää paikoilleen, koska ne kertovat saaren omalaatuisesta historiasta.

”Rakenteita on kuitenkin tehty turvallisemmiksi aitaamalla ja estämällä pääsy esimerkiksi romahtamisvaarassa oleviin rakennuksiin”, Hellas sanoo.

Kansallispuistossa ja sen lähialueilla niitetään ja kunnostetaan vanhoja laitumia ja aidataan uusia. Tammisaaren luontokeskukseen kaupungin pohjoissatamaan on taidokkaasti rakennettu uusi näyttely, jossa meriluonto esittäytyy kiinnostavana sekä lapsille että aikuisille. Näyttely ja samalla koko kansallispuisto ovat saaneet tuoreimpaan tietoon perustuvaa opetusaineistoa sekä tauluja.

Hankkeen tiedot

Tammisaaren saariston kansallispuiston luonto- ja kulttuurimatkailun edellytysten kehittäminen
1.6.2010–30.6.2013

>> www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/Rakennerahastohankkeet

“

Jussarön saarta ovat historian saatossa asuttaneet luotsit, kaivosmiehet, kalastajat, vangit, sotilaat ja majakanvartijat. Nyt on matkailijoiden vuoro.

tiesitkö?

Metsähallituksen luontopalvelut pitää yllä valtion mailla sijaitsevien luontokohteiden peruspalveluita. Metsähallitus ottaa uutta roolia saaristossa, kun puolustusvoimilta ja merenkulkuhallinnolta siirtyy sen hallintaan jatkuvasti uusia alueita. Uutena isäntänä Metsähallitus pohtii yhdessä alueen toimijoiden kanssa mahdollisuuksia, joita saaristo tarjoaa muun muassa luontomatkailun ja vapaaehtoistoiminnan merkeissä.

Matkailua luonnon ehdoilla

Söderskärin majakalla Porvoon ulkosaaristossa mennyt aika on elävänä läsnä, ja karu, kaunis luonto lumoo kävijän. Valo syttyi majakan lamppuun 150 vuotta sitten.

Paitsi kiehtova matkakohde ja valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema, tunnin merimatkan päässä Helsingistä sijaitseva Söderskär on osa maailmanlaajuisesti tärkeää merilinnuston suojelu- ja tutkimusalueita. Linnuston seurantatyö on aloitettu saarella heti sotien jälkeen.

”Haahkat ovat pesineet saarella sukupolvia, ja saarella voi tavata myös räyskän, merilokin, pilkkasiiven ja tyllin. Kymmeniä vuosia jatkuneet linnustotutkimukset turvataan hankkeessamme”, kertoo **Tiina Niikonen** Metsähallituksesta.

Pesimärauhan turvaamiseksi Söderskärille ei ole menemistä toukokuun alusta elokuun alkuun. Majakkarakennuksen omistavalla matkailuyrittäjällä on kuitenkin ympäristöministeriön erityislupa tuoda saarelle opastettuja ryhmiä läpi koko vilkkaimman matkailusesongin.

Metsähallitus on kehittänyt Söderskärin kahdessa hankkeessa. Ensimmäisessä haettiin matkailun, luonnon ja kulttuu-

rin tasapainoa, kun Metsähallitus ryhtyi isännöimään saaristoalueita. Vuonna 2012 alkaneessa jatkohankkeessa turvataan linnustotutkimukset ja etsitään merivartiostolta vapautuneelle Glosholmenille uutta käyttöä.

Myös majakkasaaren viehättävät puurakennukset kunnostetaan.

”Elämää nähneet rakennukset kuten majakanvartijan talo ja luotsitupa korjataan”, Niikonen sanoo.

Hankkeen tiedot

Porvoon ulkosaariston luonto- ja kulttuurimatkailun edellytysten kehittäminen
1.12.2009–31.12.2012

>> www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/Rakennerahastohankkeet

Jos muotoilua ei ole kaupunkiympäristössä tai se on huonoa, sen huomaa. Arjen muotoilu on sitä, mitä ei havainnoi eikä näe: asiat sujuvat.

Kuvat Tuula Palaste-Eerola

Parempaa muotoilua

PYÖRÄILIJÄN ARKEEN

Miten ihminen liikkuu kaupungissa? Millaisia tarpeita ja toiveita pyöräilijöillä on? Joukko Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijoita on ottanut muotoilun keinot käyttöön ja tarttunut kaupungissa liikkumisen haasteisiin.

Liikkuvan Arjen Design -hankkeessa tuotettujen ideoiden ja konseptien määrä on päättä huimaava: pyöräilyreittejä eri teemojen ympärillä, lasten reitit kaupungissa, pyöräilijöitä palveleva tietojärjestelmä, vaatemallisto pyöräilijöille, merkittävät reittejä maastopyöräilijöille, tapahtumia.

Konsepteja suunnitellaan ja tutkitaan, minkä jälkeen tehdään pilotteja, joita tutkitaan ja havainnoidaan edelleen.

”Hankkeen aikana pohditaan, mitä konsepteja voidaan toteuttaa esimerkiksi kaupungin kanssa yhteistyössä siten, että ne jäävät osaksi pysyvää toimintaa ja jatkuvat”, hankkeen projektipäällikkö Merita Soini Metropolista kertoo.

SUUNTAVIIVOJA PYÖRÄKESKUS 2.0:LLE

Helsingin kaupungin Pyöräkeskus 1.0 ilahdutti pyöräilevää kansaa vilkkaimmalla pyöräilykaudella. Pyöräkeskuksesta halutaan kehittää pysyvä ja vakiintunut palvelumuoto kaupunkilaisille.

Pyöräkeskus tarjosi Narinkkatorilla Kampissa pyörien säilytyspaikkoja, lainattavia työkaluja huoltoon varten sekä huoltoapua. Pyöräkeskuksesta sai myös tietoa pyöräilystä, pyöräilyreiteistä sekä pyöräilyyn liittyvistä tuotteista ja palveluista.

Metropolian opiskelijat Maiju Malk ja Sanna Viik tutkivat haastatteluin pyöräilijöiden kokemuksia pyöräkeskuksen käytöstä ja toiveita tulevista. Helsinki haluaa kehittää Pyöräkeskuksesta palvelun, joka vastaa pyöräilijöiden todellisiin tarpeisiin.

tiesitkö?

Keväällä 2012 Helsingin kaupungin katukuvaan ilmestyi pirteitä oransseja kylttejä, jotka ohjaavat pyöräilijän omalle huoltoasemalle. Neljä lippakioskia varustettiin kassilla, josta löytyy polkupyörän pumppu, kumin paikkausvälineet sekä muita polkupyörän huoltoon tarvittavia välineitä. Näin asiakas saa paitsi taltutettua janonsa ja nälkänsä, myös huollettua menopelinsä. Matka jatkuu.

”Kyselyllä kerättiin tietoa kehitystyön pohjaksi. Kysymme muun muassa pyöräilytottumuksista, säilytystarpeista, pyöräilyyn liittyvistä palveluista, huollosta ja pyöräkeskuksen visuaalisesta ilmeestä”, Malk kertoo.

Haastatteluun napattiin pyöräilijöitä pyöräkeskuksen lähettäviltä.

”Kysymysten lisäksi sana oli vapaa, ja vapaamuotoisissa keskusteluissa nousivatkin usein esille kiinnostavimmat asiat”, Malk sanoo.

Kyselyn perusteella Pyöräkeskuksen palvelut kiinnostavat, kunhan hinnat pysyvät aisoissa.

”Hinnat eivät saa nousta liian korkeaksi. Erilaisille tavoille pysäköidä pyöriä on myös kysyntää, mutta toisaalta pyöräilijät näkevät koko kaupungin yhtenä pyöräparkkina: lähin tolppa tai puu nähtiin yhtä turvallisena ja käyttökelpoisena telineenä kuin oikea pyöräteline.”

Pyöräileviltä kaupunkilaisilta löytyy myös intoa huoltaa omaa kulkuvälinettään, jos heillä olisi mahdollisuus saada oppia ja apua keskuksella olevalta osaavalta henkilöltä.

Malk tunnustautuu itse hieman araksi pyöräilijäksi.

”Inhoan raitiovaunukiskoja ja sekavia pyöräkaistoja. Haluaisin ehdottomasti kuulua päivittäin kesäaikaan pyöräilevien joukkoon, nyt tulee pyöräiltyä harvemmin. Uuden, turvallisemman pyörän hankinta on edessä.”

Hankkeen tiedot

Liikkuvan Arjen Design
1.1.2011–31.12.2013

>> wiki.metropolia.fi/display/lad/Liikkuvan+Arjen+Design

HIILIPHI HARAKAN SAARI

Jokainen suomalainen jättää jälkeensä joka päivä kymmenen kiloa hiiltä! Hiilipihi Harakka -näyttelyssä Harakan saarella Helsingissä jokainen kävijä törmää tuohon hiilikasaan. Kohtaamisen jälkeen mieli on avoin erilaisille tuulta ja aurinkoa hyödyntäville energiaratkaisuille, joita saarella esitellään luontopolun varrella.

Harakan luontokeskus näyttää esimerkkiä taistelussa ilmastonmuutosta vastaan. Hiilineutraali Harakka -hankkeessa Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ylläpitämästä luontokeskuksesta kehitettiin pienimuotoisen uusiutuvan energian esimerkki- ja esittelykohde.

”Hankkeen myötä luontokeskus itse astui hiilipihiin aikaan. Ostoennergian tarve laski yli 60 prosenttia”, iloitsee johtava ympäristökasvattaja **Kaisa Pajanen**.

TUULI TARTTUU PERHOSEN SIIPIIN

Kaikenikäiset kävijät, niin kuluttajat kuin ammattilaiset, voivat tutustua saarella muun muassa pientuulivoimamalaan, aurinkolämpökeräimeen, aurinkopaneeliin ja ilmalämpöpumppuun. Kävijät voivat testata luonnonvoimia tuulimittarilla, joka kertoo tuulen voimakkuuden ja suunnan. Tuulen voimaa voi kokeilla myös jättikokoisilla kotkan, lepakon tai perhosen siivillä. Eväät saa lämpimiksi aurinkogrillissä, ja kännykkään voi itse veivata virtaa.

Laitteet jauhavat sähköä todellisissa kohteissa paikallisen asennettuina. Hankkeessa etsittiin keinoja sijoittaa uusiutuvan energian laitteita merkittävään kulttuurimaisemaan ja suojeltuihin rakennuksiin.

”Ratkaisuja mietittiin yhteistyössä kaupungin museon, kiinteistöviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa”, Pajanen sanoo.

Maapallo kröhii. Harakan saarella on helppo innostua talkoista, joissa hiilidioksidipäästöjä pitää jokaisen dramaattisesti vähentää.

Hankkeen tiedot

Hiilineutraali Harakka
1.1.2011–31.12.2011

>> www.hel2.fi/ymk/hiilineutraaliharakka

JOS MENET METSÄÄN

MIIA VISTILÄ
2012

ENSIN PÄÄTETÄÄN MINNE
MENNÄÄN.

Sopii.

Joo.

REITTI
SUUNNITTELLAAN
TÄRKEÄSTI.

NYT ONKIN NIIN HYVÄT
SUUNNITELMAT, ETTÄ
PÄÄSTÄÄN VARMASTI PERILLE.

KARTAN MUKAAN MEIDÄN
PITÄISI OLLA LAMMELLA.

LAMPI ON
KUIVUNUT.

ME
ETSITÄÄN
JOKU MUU
LAMPI.

ENTÄ JOS MITKÄÄN
KARTAN TIEDOT
EIVÄT PIDÄ ENÄÄ
PAIKKAANSA?

VERRATAAN
MAASTA JA
KARTTAA.

ETSITÄÄN
ESIMERKIKSI
VIRTAAVA
JOKI.

JA SEURATAAN
SITÄ:

TÄTÄ EI
OLLUT EDES
KARTASSA!

LÖYDETTIIN JOTAIN
AIVAN UUTTA!

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

